

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Rijeka

KLASA: 041-01/24-02/2
URBROJ: 613-10-25-10
Rijeka, 11. lipnja 2025.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Grad Opatija
za 2023.**

S A D R Ź A J

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O GRADU	5
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	5
	Sustav unutarnjih kontrola	6
	Planiranje i izvršenje proračuna	8
	Financijski izvještaji	10
	Projekti financirani u 2023.	21
	Javna nabava	21
III.	REVIZIJA ZA 2023.	23
	Ciljevi i područja revizije	23
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	23
	Metode i postupci revizije	24
	Nalaz za 2023.	25

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Grada Opatije (dalje u tekstu: Grad) za 2023.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Grada sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori te javna nabava.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je uvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja bezuvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 66/23) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) UVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Grada za 2023. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o proračunu, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Koncem 2023. u glavnoj knjizi su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja (nakon ispravka vrijednosti) u iznosu od 1.446.978,91 euro.

Na pojedinim računima potraživanja (vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za komunalnu naknadu i doprinos te gradske poreze) evidentirane su preplate potraživanja od pojedinih kupaca (najvećim dijelom jer je evidentirana naplata, a da prethodno nisu evidentirana potraživanja odnosno zaduženja kupaca) u iznosu od 82.026,17 eura. Zbog navedenog, koncem 2023. su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima ukupna potraživanja i obračunani prihodi poslovanja (imovina i vlastiti izvori) manje evidentirani i iskazani za 82.026,17 eura.

Poslovne knjige, u dijelu koji se odnosi na evidentiranje zemljišta, ne osiguravaju potpune ni točne podatke o nefinancijskoj imovini. Koncem 2023. nefinancijska imovina evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u vrijednosti od 85.974.717,81 euro, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 60.494.482,12 eura i zemljište u vrijednosti od 22.610.387,34 eura. Za četiri katastarske općine (od pet ugovorenih) na području Grada, do konca 2023. završena je nova katastarska izmjera i obnovljene su zemljišne knjige. U glavnoj knjizi i analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine, koncem 2023. evidentirana je 181 zemljišna čestica, a sve se odnose na zemljišne čestice za koje su uneseni podaci prema staroj katastarskoj izmjeri i starim zemljišnim knjigama. Zemljišne čestice za koje je proveden postupak nove katastarske izmjere i obnove zemljišnih knjiga te zemljišne čestice na područjima onih katastarskih općina za koje nije proveden postupak novih katastarskih izmjera i obnove zemljišnih knjiga (ukupno 1 114 zemljišnih čestica) evidentirane su u Registru nekretnina koji je ustrojen koncem 2024., a do ustrojavanja Registra nekretnina, Grad je podatke o nekretninama u vlasništvu te podatke o zemljišnim česticama prema novim katastarskim izmjerama i obnovljenim zemljišnim knjigama vodio u više internih radnih tablica. Grad nema podataka o procijenjenoj vrijednosti navedenog zemljišta. Promjene na nekretninama provedene u zemljišnim knjigama i katastru nisu unesene u analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine i glavnu knjigu, zbog čega je otežana usporedba podataka iz zemljišnih knjiga s podacima iz poslovnih knjiga. Grad nije nakon završetka katastarskih izmjera i obnove zemljišnih knjiga po pojedinoj katastarskoj općini, evidentirao zemljišta u poslovnim knjigama i iskazao u financijskim izvještajima.

Također, u 2023., na temelju ugovora, prodana su zemljišta koja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama, već je pri prodaji u glavnoj knjizi evidentirana vrijednost zemljišta u iznosu od 669.203,40 eura i istovremeno isknjižena. Isto tako, na temelju tri ugovora iz 2023. zaključena u iznosu od 111.503,89 eura prodano je zemljište koje nije bilo evidentirano u poslovnim knjigama, a postupak evidentiranja uknjiženja i isknjiženja nije proveden.

Nadalje, Grad u poslovnim knjigama nije evidentirao prodaju zemljišta na obročnu otplatu u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nakon zaključivanja ugovora o prodaji zemljišta na obročnu otplatu evidentirana su potraživanja prema kupcima za prodana zemljišta i obračunani prihodi od prodaje imovine, dok istovremeno prodana zemljišta nisu isknjižena iz poslovnih knjiga s računa nefinancijske imovine. Na navedeni način u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima imovina je evidentirana i iskazana dva puta (kao nefinancijska i financijska imovina).

Primjerice, za zemljište koje je prodano na temelju ugovora iz ožujka 2021. u iznosu od 21.713,45 eura, ugovorena je mjesečna obročna otplata kupoprodajne cijene u iznosu od 10.856,73 eura do veljače 2024. Grad nije 2021. isknjižio prodano zemljište iz poslovnih knjiga, već je istovremeno evidentirao potraživanja prema kupcu za prodano zemljište. Koncem 2023. zemljište je evidentirano u poslovnim knjigama na skupini računa nefinancijske imovine u vrijednosti od 21.501,09 eura, dok su istovremeno evidentirana i iskazana potraživanja u iznosu od 2.207,01 euro (ostatak nakon otplate). Također, zemljišta prodana 2020. i 2021. na obročnu otplatu na temelju četiri ugovora isnjižena su u 2023. u iznosu od 59.327,11 eura, a ne u trenutku kada su prodana. Grad je bio u obvezi, nakon prodaje, zemljište isknjižiti iz poslovnih knjiga s računa nefinancijske imovine i evidentirati potraživanja za prodano zemljište. (točka 1. Nalaza)

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Grada za 2023. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Grada

Grad je obvezan pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2023. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O GRADU

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06 – ispravak, 16/07 – ispravak, 95/08 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 46/10 – ispravak, 145/10, 37/13, 44/13, 45/13 i 110/15), utvrđen je Grad kao jedinica lokalne samouprave u sastavu Primorsko-goranske županije. Prema odredbama Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (Narodne novine 147/14, 123/17 i 118/18) te Odluci o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave prema stupnju razvijenosti (Narodne novine 3/24), koja je u primjeni od siječnja 2024., Grad je razvrstan u osmu skupinu jedinica lokalne samouprave čija se vrijednost indeksa razvijenosti nalazi u prvoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave. Na području Grada osnovano je jedanaest mjesnih odbora s ukupno 10 619 stanovnika (prema rezultatima popisa iz 2021.). Sjedište Grada je Maršala Tita 3, Opatija.

Prema odredbama članka 19. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 33/01, 60/01 – vjerodostojno tumačenje, 129/05, 109/07, 125/08, 36/09, 150/11, 144/12, 19/13 – pročišćeni tekst, 137/15 – ispravak, 123/17, 98/19 i 144/20), gradovi u svom samoupravnom djelokrugu obavljaju poslove koji se odnose na uređenje naselja i stanovanje, prostorno i urbanističko planiranje, komunalno gospodarstvo, brigu o djeci, socijalnu skrb, primarnu zdravstvenu zaštitu, odgoj i osnovno obrazovanje, kulturu, tjelesnu kulturu i šport, zaštitu potrošača, zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša, protupožarnu i civilnu zaštitu, promet na svom području i druge poslove u skladu s posebnim zakonima.

Za obavljanje poslova iz samoupravnog djelokruga Grada, ustrojena su četiri upravna odjela, i to: za financije i društvene djelatnosti, za komunalni sustav, prostorno planiranje i zaštitu okoliša, za lokalni politički sustav i upravljanje imovinom te za strateški razvoj, europske fondove i gospodarstvo. Grad je koncem 2023. imao 67 zaposlenika, od kojih 65 na neodređeno i dvoje na određeno vrijeme.

Pročišćeni tekst Statuta donesen je u travnju 2018., a u veljači 2020. i 2021. donesene su izmjene i dopune Statuta. U prosincu 2023. donesen je novi Statut, prema kojem je na području Grada osnovano jedanaest mjesnih odbora umjesto dotadašnjih 15. Također, Gradsko vijeće ima 15 članova umjesto dotadašnjih 17. Prema rezultatima izbora članova Gradskog vijeća Grada Opatije provedenih 18. svibnja 2025. broj članova Gradskog vijeća ostao je isti.

Tijela Grada su Gradsko vijeće i gradonačelnik. Tijekom 2023. i u vrijeme obavljanja revizije, gradonačelnik je Fernando Kirigin, mag. oec. koji ima zamjenicu, a dužnost na koju su izabrani obavljaju profesionalno te, u skladu s odredbama članka 90.a Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, ostvaruju pravo na plaću i druga prava iz rada, a vrijeme obavljanja dužnosti uračunava im se u staž osiguranja. U svibnju 2025. za izbor gradonačelnika i zamjenika provedeni su izbori i prema rezultatima izbora kao gradonačelnik je ponovno izabran Fernando Kirigin, mag. oec. koji i nadalje ima zamjenicu.

Grad ima pet proračunskih korisnika (Dječji vrtić, Gradska knjižnica i čitaonica, Javna vatrogasna postrojba, Osnovna škola i Festival Opatija) u kojima je koncem 2023. bilo 279 zaposlenika za čije su plaće i materijalne rashode sredstva osigurana u proračunu Grada.

Grad je vlasnik komunalnog trgovačkog društva za uređenje i njegu zelenih površina i uzgoj cvijeća te trgovačkog društva za izgradnju i upravljanje nekretninama i parkiralištima.

Također, Grad ima udjele u komunalnom društvu za čišćenje javnih površina, odvoz i zbrinjavanje otpada, pogrebne usluge, građevinske radove, održavanje javne rasvjete te zimsku službu (41,3 %), trgovačkom društvu za vodoopskrbu i odvodnju (41,3 %), društvu za savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem (71,7 %), društvu za usluge u zračnom prometu (4,0 %), društvu za gradnju, upravljanje i gospodarsko korištenje žičare (7,4 %) te društvu za prijevoz putnika (0,75 %).

Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 78/15 i 102/19), Pravilnika o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (Narodne novine 58/16), Zakona o fiskalnoj odgovornosti (Narodne novine 111/18 i 83/23) te Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru (Narodne novine 42/16 i 77/19).

Prema odredbama članaka 4. i 13. Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, sustav unutarnjih kontrola je skup načela, metoda i postupaka unutarnjih kontrola koji je uspostavila odgovorna osoba institucije u svrhu uspješnog upravljanja i ostvarenja općih ciljeva. Sustav unutarnjih kontrola uspostavlja se radi osiguranja postupanja u skladu s načelom dobrog financijskog upravljanja. Odgovorna osoba institucije treba uspostaviti kontrole koje uključuju pisana pravila, procedure, postupke i druge mjere ili aktivnosti radi smanjenja rizika na prihvatljivu razinu, a u svrhu ostvarenja poslovnih ciljeva. Navedene procedure trebale bi utjecati na smanjenje rizika pojave nepravilnosti u područjima poslovanja za koje je spomenute procedure potrebno donijeti.

Grad je u cilju uspostave sustava unutarnjih kontrola donio Katalog procesa u kojem su navedene ključne aktivnosti (proces) unutar pojedinih odjela, međusobne veze između odjela i/ili vanjskih uključenih strana, odgovornost za ključne aktivnosti i zadatke u odjelu, politike i ciljeve kvalitete za pojedine odjele u odnosu na pronađene probleme te ključni pokazatelje uspješnosti (KPU) kojima će se mjeriti ključne aktivnosti i poboljšanja u organizaciji kroz određeno razdoblje. Definirane su osnovne informacije o ključnim odjelima Grada te su opisani odabrani procesi s posebnim fokusom na Politike i ciljeve kvalitete i Ključne pokazatelje uspješnosti (KPU). Svaki proces ima kratki opis procesa, postupaka i aktivnosti u pojedinom procesu. U listopadu 2016. uveden je Sustav upravljanja kvalitetom (prema ISO 9001:2015), koji obuhvaća sve poslove iz djelokruga jedinice lokalne samouprave. Također, Grad je donio Odluku o korištenju mobilnih telefona, Odluku o načinu korištenja službenih vozila i motocikala te Uputu o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga.

Grad je donio Popis i procjenu rizika te planove upravljanja rizicima za 2023. Popisani su rizici te je sastavljena procjena vjerojatnosti nastanka i učinka rizika, način otklanjanja rizika te odgovorne osobe za njihovu realizaciju.

Prema odredbama članka 34. Zakona o fiskalnoj odgovornosti, čelnik je odgovoran za zakonito, namjensko i svrhovito korištenje sredstava te za učinkovito i djelotvorno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrola u okviru proračunom, odnosno financijskim planom utvrđenih sredstava. Čelnik je dužan svake godine za prethodnu proračunsku godinu, za razdoblje u kojem je obnašao dužnost, odnosno obavljao poslove čelnika, sastaviti Izjavu o fiskalnoj odgovornosti.

Gradonačelnik je za 2023. sastavio Izjavu o fiskalnoj odgovornosti (Obrazac 1b), uz koju je priložen Upitnik o fiskalnoj odgovornosti, Plan otklanjanja slabosti i nepravilnosti te Izvješće o otklonjenim slabostima i nepravilnostima za proračunsku godinu. Prema navedenoj Izjavi, utvrđene su slabosti i nepravilnosti u sljedećim područjima: računovodstvo (kod isplate naknada za bolovanja na teret Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, zahtjevi za refundaciju za veljaču, ožujak i studeni 2023. nisu dostavljani najkasnije u roku od 15 dana, s rokom otklanjanja do konca ožujka 2024.) i upravljanje imovinom (registar imovine djelomično sadrži podatke i informacije propisane za Središnji registar državne imovine, s rokom otklanjanja do konca 2024. te nije donesen godišnji plan za ostvarivanje ciljeva utvrđenih Strategijom upravljanja imovinom, s rokom otklanjanja do konca lipnja 2024.).

U zakonski propisanom roku, Gradu su proračunski korisnici te trgovačka društva u vlasništvu i suvlasništvu dostavili izjave o fiskalnoj odgovornosti i drugu dokumentaciju (upitnike o fiskalnoj odgovornosti, planove otklanjanja slabosti i nepravilnosti te izvješća o otklonjenim slabostima i nepravilnostima utvrđenim prethodne godine). Grad je u 2023. zatražio od proračunskih korisnika i trgovačkih društava u vlasništvu i suvlasništvu dokaze o otklonjenim slabostima i nepravilnostima. O provedenoj provjeri sadržaja izjava o fiskalnoj odgovornosti i rezultatima provjere nije sastavljeno izvješće.

Donesen je Etički kodeks gradske uprave (2007. i izmjene 2009.). U 2022. donesen je Etički kodeks nositelja političkih dužnosti u Gradu Opatiji, koji je objavljen na mrežnim stranicama Grada. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti. Grad je dopisom iz ožujka 2024. obavijestio Ministarstvo financija da u 2023. nisu zaprimljene prijave o nepravilnostima.

U skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru, ustrojena je Jedinica za unutarnju reviziju Grada, koja ima jednog zaposlenog (od planirana tri prema odredbama Pravilnika o unutarnjem redu gradske uprave i njegovih izmjena iz rujna 2022. i kolovoza 2023.). U travnju 2017. donesen je Interni Pravilnik o unutarnjoj reviziji, a u siječnju 2021. Strateški plan rada Jedinice za unutarnju reviziju od 2021. do 2023. Koncem prosinca 2022. donesen je Godišnji plan rada za 2023. u kojem je navedeno da su kod izrade plana uzete u obzir revizije koje su bile planirane za 2022., a nisu obavljene (revizija mjera za poticanje poduzetništva i prihodi od komunalnog doprinosa). Osim navedenog, prema zaključku Vlade Republike Hrvatske trebalo je provesti reviziju subvencija, donacija i potpora dodijeljenih iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Za 2023. su planirane tri revizije: revizija mjera za poticanje poduzetništva – isplata subvencija, donacije organizacijama civilnog društva te revizija prihoda od komunalnog doprinosa. Prema obrazloženju unutarnjeg revizora, navedene revizije nisu provedene jer je na poslovima unutarnje revizije (višeg unutarnjeg revizora) zaposlena jedna osoba koja je do svibnja 2022. pohađala izobrazbu. Osim navedenog, unutarnji revizor je obavljao i druge poslove (poslove vezane za izradu mišljenja uz Izjavu o fiskalnoj odgovornosti te ga je gradonačelnik angažirao kao savjetnika kod provođenja promjena ustrojstva te prilagodbe proračunskih dokumenata novom ustroju).

Grad je putem objave podataka na svojim mrežnim stranicama uspostavio odgovarajući način unutarnje i vanjske komunikacije te je objavio podatke o svom poslovanju.

Slijedom navedenog, objavljeni su, između ostalog, podaci o proračunu (uključujući upute za izradu prijedloga proračuna i proračunski vodič za građane), unutarnji akti, financijski izvještaji, strateški dokumenti i planovi, etički kodeksi, dokumenti vezani za javnu nabavu, sustav aplikacije za jednostavnu nabavu, natječaji te druge informacije kako bi bile dostupne javnosti. Imenovan je službenik za informiranje i za zaštitu osobnih podataka. Grad provodi savjetovanje s javnošću prije donošenja općih akata u skladu s odredbama Zakona o pravu na pristup informacijama.

Planiranje i izvršenje proračuna

Proračun, Odluka o izvršavanju proračuna te izmjene i dopune Proračuna Grada doneseni su u skladu s propisima i objavljeni su na mrežnim stranicama Grada. Proračun te izmjene i dopune Proračuna sadrže prihode i primitke te rashode i izdatke Grada i proračunskih korisnika.

Proračunom su prihodi i primici planirani u iznosu od 28.875.526,00 eura, rashodi i izdaci u iznosu od 29.718.316,00 eura te je planirano korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 842.790,00 eura. Tijekom 2023. donesene su dvije izmjene i dopune Proračuna (u lipnju i studenome 2023.). Posljednjim Izmjenama i dopunama Proračuna, prihodi i primici planirani su u iznosu od 25.002.466,00 eura, što je 3.873.060,00 eura ili 13,4 % manje u odnosu na Proračun, a rashodi i izdaci u iznosu od 32.954.361,00 eura, što je 3.236.045,00 eura ili 10,9 % više u odnosu na Proračun. Planirano je korištenje viška prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 7.951.895,00 eura. U odnosu na Proračun, značajnije su smanjeni prihodi od pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna za 1.051.633,00 eura ili 18,8 % zbog pomicanja realizacije projekata (nadogradnja škole i gradnja vatrogasnog doma) u sljedeću godinu, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 3.054.908,00 eura ili 43,6 % zbog manje planiranih prihoda od komunalnog doprinosa te prihodi od prodaje nefinancijske imovine za 1.668.070,00 eura ili 50,3 % zbog procjene da se planirana prodaja osam zemljišnih čestica neće realizirati planiranom dinamikom. Nadalje, u odnosu na Proračun znatno su povećani prihodi od poreza za 1.547.000,00 eura ili 18,2 % zbog većih prihoda od poreza na promet nekretnina, poreza na potrošnju te prihoda od poreza na dohodak. U okviru planiranih rashoda i izdataka značajnije su povećani materijalni rashodi za 1.718.266,00 eura ili 18,8 % zbog većih rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja i za održavanje komunalne infrastrukture te rashodi za dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini za 611.612,00 eura ili 134,0 % zbog planiranja većih ulaganja u dječji vrtić i obnovu škole.

Uz Proračun za 2023. donesene su projekcije za 2024. i 2025. Prema spomenutim projekcijama, za 2024. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 34.627.965,00 eura. Za 2025. planirani su prihodi i primici te rashodi i izdaci u iznosu od 31.013.103,00 eura. Grad je uz Proračun donio Program održavanja komunalne infrastrukture te Program građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture.

S proračunskim korisnicima uspostavljen je sustav riznice putem jedinstvenog žiroračuna. Odlukom o izvršavanju proračuna za 2023. utvrđeno je da se vlastiti prihodi i primici proračunskih korisnika uplaćuju u Proračun Grada. Tijekom 2023. Dječji vrtić nije bio uključen u sustav riznice, ali je imao obvezu uplate vlastitih prihoda u proračun. Osnovna škola i ustanova Festival Opatija nemaju obvezu uplate vlastitih prihoda u proračun, ali su dužni dva puta godišnje izvijestiti Grad o ostvarenim vlastitim prihodima i primicima.

Odluka o izvršavanju proračuna sastavljena je u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Navedenom Odlukom utvrđena je proračunska zaliha u iznosu od 26.545,00 eura za zakonski utvrđene namjene. Utrošena je za podmirenje dijela troškova sanacije obalnog puta nakon nevremena u iznosu od 26.122,50 eura te za nabavu uređaja za isušivanje u svrhu otklanjanja posljedica prirodne nepogode na području Ilirske Bistrice u iznosu od 422,50 eura. Gradsko vijeće je tromjesečno izvještavano o utrošku proračunske zalihe.

Godišnji izvještaj o izvršenju Proračuna za 2023. usvojen je na sjednici Gradskog vijeća u lipnju 2024. Prihodi i primici Grada i njegovih proračunskih korisnika ostvareni su u iznosu od 26.861.624,40 eura, što je 1.859.158,40 eura ili 7,4 % više od planiranih. Vrijednosno značajnija odstupanja u odnosu na proračun odnose se na prihode od poreza koji su ostvareni u većem iznosu za 2.129.273,18 eura. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 26.080.147,25 eura, što je 6.874.213,75 eura ili 20,9 % manje od planiranih. Znatno manje ostvareni su rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 4.322.062,00 eura ili 49,7 %, najvećim dijelom zbog kašnjenja radova na izgradnji dijela ceste, parkirališta te izgradnje sportsko-rekreacijskog centra (razlog navedenog kašnjenja je produženje rokova za izradu projektne dokumentacije te izradu elaborata za ocjenu o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš) i ostali rashodi za 1.150.041,00 euro ili 38,6 % zbog manje ostvarenih kapitalnih donacija. Višak prihoda i primitaka tekuće godine iznosi 781.477,15 eura. Preneseni višak prihoda i primitaka iznosi 7.951.894,75 eura te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 8.733.371,90 eura.

Gradsko vijeće je u ožujku 2022. donijelo Odluku o pokretanju postupka izrade Plana razvoja Grada Opatije za razdoblje od 2022. do 2027. Savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Plana razvoja Grada Opatije 2022. – 2027. bilo je otvoreno do 13. siječnja 2023. Prema obrazloženju odgovorne osobe, u tijeku je dorada završnog teksta nakon savjetovanja.

Gradonačelnik je donio Provedbeni program za razdoblje od 2022. do 2025., kojim su, između ostalog, određeni prioriteti i ciljevi razvoja Grada koji su u skladu s prioritetima razvoja Primorsko-goranske županije te mjere za provedbu odabranih ciljeva i okvir za praćenje. Provedbenim programom planirana su sredstva u iznosu od 115.461.045,05 eura za aktivnosti potrebne za ostvarenje navedenih ciljeva. Najznačajnija ulaganja planirana su za razvoj djelatovne, odgovorne i transparentne institucije na svim razinama kroz osiguravanje sredstava za naknade troškova zaposlenima, rashode za materijal i energiju, opremu i otplate kredita, rashode za usluge te ostale nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 27.183.342,18 eura, djecu i mlade u iznosu od 20.091.461,90 eura, osiguravanje adekvatnih prostornih uvjeta za kvalitetno zadovoljenje javnih potreba u sportu i rekreaciji u iznosu od 15.314.573,94 eura, razvoj suvremene prometne infrastrukture kroz redovno održavanje i izgradnju novih cesta, parkirališta i garaža te podizanje sigurnosnih mjera cestovne infrastrukture u iznosu od 10.722.941,41 euro, održavanje i gradnju komunalne infrastrukture u iznosu od 6.642.829,65 eura te donošenje urbanističkih planova, prostorno-planske dokumentacije i arhitektonsko-urbanističkih rješenja te učinkovito korištenje prostora i poticanje razvoja zelenih površina u iznosu od 5.773.999,60 eura. Grad je izradio Godišnje izvješće o provedbi Provedbenog programa za 2023. te ga dostavio regionalnom koordinatorskom tijelu. Provedbeni program Grada i Godišnje izvješće o provedbi programa objavljeni su na mrežnim stranicama Grada.

Financijski izvještaji

Grad vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Sastavljeni su propisani financijski izvještaji, i to: Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Bilanca, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o obvezama te Bilješke uz financijske izvještaje. Grad je u propisanom roku predao financijske izvještaje putem informacijskog sustava Ministarstva financija, aplikacije Financijsko izvještavanje u sustavu proračuna i Registar proračunskih i izvanproračunskih korisnika te ih objavio na svojim mrežnim stranicama.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima

U Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023. iskazani su prihodi i primici te rashodi i izdaci Grada i proračunskih korisnika u dijelu u kojem ih Grad financira iz svojih prihoda. Prema podacima iz navedenog Izvještaja, ukupni prihodi i primici ostvareni su u iznosu od 22.545.126,37 eura, što je 301.295,62 eura ili 1,3 % manje u odnosu na prethodnu godinu. U odnosu na prethodnu godinu značajnije su povećani prihodi od poreza za 1.772.263,46 eura ili 17,0 % zbog većeg ostvarenja poreza na dohodak. Također, značajnije su povećani prihodi od kazni, upravnih mjera i ostali prihodi za 91.889,11 eura ili 118,9 %, najvećim dijelom zbog veće naplate kazni za pogrešno parkiranje vozila. Primici od financijske imovine ostvareni su za 2023. u iznosu od 1.000.608,46 eura, a za 2022. nisu ostvareni. Znatno su smanjeni prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada za 3.198.380,43 eura ili 46,3 % zbog manjih prihoda od komunalnog doprinosa.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima i primicima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi i primici

u eurima

Redni broj	Prihodi i primici	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi od poreza	10.397.944,72	12.170.208,18	117,0
2.	Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna	1.059.468,27	1.168.833,60	110,3
3.	Prihodi od imovine	2.666.486,08	2.505.694,00	94,0
4.	Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada	6.904.080,93	3.705.700,50	53,7
5.	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima	383.365,93	292.353,21	76,3
6.	Kazne, upravne mjere i ostali prihodi	77.264,56	169.153,67	218,9
7.	Prihodi od prodaje nefinancijske imovine	1.357.811,50	1.532.574,75	112,9
8.	Primici od financijske imovine i zaduživanja	0,00	1.000.608,46	-
	Ukupni prihodi i primici	22.846.421,99	22.545.126,37	98,7

Vrijednosno značajniji udjel imaju prihodi od poreza u iznosu od 12.170.208,18 eura ili 54,0 %, prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada u iznosu od 3.705.700,50 eura ili 16,4 %, prihodi od imovine u iznosu od 2.505.694,00 eura ili 11,1 % te prihodi od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 1.532.574,75 eura ili 6,8 % ukupno ostvarenih prihoda i primitaka.

Prihodi koji imaju propisanu namjenu odnose se na pomoći (bez pomoći izravnjanja), prihode od dodatnog udjela u porezu na dohodak za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva i vatrogastva, naknade za koncesije, spomeničku rentu, naknade za zadržavanje nezakonito izgrađenih zgrada u prostoru, turističku pristojbu, komunalnu naknadu, komunalni, vodni i šumski doprinos, naknadu za pravo puta, naknade štete s osnova osiguranja, donacije, prihode od prodaje nefinancijske imovine te primitke od zaduživanja. Ostvareni su u iznosu od 8.325.670,40 eura i njihov udjel u ukupno ostvarenim prihodima i primicima iznosi 36,9 %. Za propisane namjene utrošeno je 6.724.579,22 eura. Odlukom o raspodjeli rezultata poslovanja za 2023. neutrošenim prihodima utvrđene su namjene.

Prihodi od poreza ostvareni u iznosu od 12.170.208,18 eura odnose se na porez na dohodak u iznosu od 8.099.051,13 eura, porez na promet nekretnina u iznosu od 3.478.555,27 eura te gradske poreze u iznosu od 592.601,78 eura (porez na potrošnju u iznosu od 253.122,35 eura, porez na kuće za odmor u iznosu od 216.670,42 eura te porez na korištenje javnih površina u iznosu od 122.809,01 euro). Razrez i naplatu poreza na kuće za odmor i poreza na korištenje javnih površina obavlja Upravni odjel za financije i društvene djelatnosti. Poslove utvrđivanja, nadzora i naplate poreza na promet nekretnina i poreza na potrošnju obavlja Porezna uprava. U okviru poreza na dohodak ostvarena su sredstva iz dodatnog udjela poreza na dohodak za decentralizirane funkcije osnovnog školstva u iznosu od 200.103,26 eura te za javnu vatrogasnu postrojbu u iznosu od 105.320,06 eura. Grad nema prirez porezu na dohodak.

Pomoći iz inozemstva i od subjekata unutar općeg proračuna u iznosu od 1.168.833,60 eura odnose se na kapitalne pomoći u iznosu od 646.358,18 eura i tekuće pomoći u iznosu od 522.475,42 eura. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći odnose se na pomoći temeljem prijenosa sredstava iz Europske unije u iznosu od 467.497,22 eura, i to: od Grada Rijeke (nositelj projekta) za provedbu projekta Povežimo se baštinom (projekt obnove Ville Angioline) u iznosu od 288.075,59 eura i od Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike za projekt Opatijski kutak za inkluziju (nositelj projekta: Grad Opatija) u iznosu od 97.812,64 eura. Navedeni projekti su završeni u 2023. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći odnose se na pomoći izravnjanja iz državnog proračuna za decentralizirane funkcije vatrogastva u iznosu od 214.341,61 euro te pomoći na ime poticaja za dobrovoljno funkcionalno spajanje jedinica lokalne samouprave za sufinanciranje troška zajedničkog komunalnog društva Autotrolej d.o.o., Rijeka na temelju Odluke Ministarstva financija o dodjeli pomoći u iznosu od 66.361,40 eura, za dobrovoljno funkcionalno spajanje dječjih vrtića Opatija i Lovran u iznosu od 66.361,40 eura te za dobrovoljno funkcionalno spajanje gradskih knjižnica i čitaonica u iznosu od 59.842,50 eura na temelju odluka o dodjeli pomoći.

Prihodi za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva i vatrogastva ostvareni su u iznosu od 519.764,93 eura (iz dodatnog udjela u porezu na dohodak u iznosu od 305.423,32 eura i pomoći izravnjanja u iznosu od 214.341,61 euro).

Na temelju Uredbe o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2023. (Narodne novine 8/23), korisnicima decentraliziranih funkcija utvrđena su sredstva u iznosu od 485.290,00 eura, od čega za osnovno školstvo u iznosu od 166.606,00 eura, a za vatrogastvo u iznosu od 318.684,00 eura. Gradsko vijeće je u veljači 2023. donijelo Odluku o načinu raspoređivanja sredstava za financiranje decentraliziranih funkcija osnovnog školstva za Osnovnu školu Rikard Katalinić Jeretov i Odluku o kriterijima za financiranje redovite djelatnosti Javne vatrogasne postrojbe Opatija za 2023.

Grad je za decentralizirane funkcije osnovnog školstva u 2023. ostvario prihode iz dodatnog udjela poreza na dohodak u iznosu od 200.103,26 eura. Sredstva su utrošena u iznosu od 166.606,00 eura, a neutrošena sredstva u iznosu od 33.497,26 eura nalaze se na računu proračuna te su iskazana u okviru viška prihoda. Za decentralizirane funkcije vatrogastva Grad je ostvario prihode od pomoći izravnjanja u iznosu od 214.341,61 euro (za 2023. u iznosu od 213.364,00 eura te dug za 2022. u iznosu od 977,61 euro) i od udjela u porezu na dohodak u iznosu od 105.320,06 eura, odnosno ukupno 319.661,67 eura. Sredstva su doznačena Javnoj vatrogasnoj postrojbi u cijelosti. Izvješća o utrošenim sredstvima dostavljena su Hrvatskoj vatrogasnoj zajednici te Ministarstvu znanosti i obrazovanja u ožujku 2024.

Prihodi od imovine ostvareni su u iznosu od 2.505.694,00 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 1.429.484,78 eura, koncesija u iznosu od 443.479,95 eura, naknade za ceste u iznosu od 268.396,28 eura, spomeničke rente u iznosu od 191.652,64 eura te naknade za pravo puta u iznosu od 43.920,74 eura.

Prihodi od zakupa i iznajmljivanja imovine u iznosu od 1.429.484,78 eura odnose se na prihode od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 1.366.578,71 euro, najma stanova u iznosu od 53.227,76 eura, zakupa javnih površina u iznosu od 9.074,00 eura te zakupa poljoprivrednog zemljišta u iznosu od 604,31 euro. Prihodi od zakupa poslovnog prostora ostvaruju se na temelju Odluke o davanju u zakup i kupoprodaji suvlasničkog dijela poslovnog prostora. Tijekom 2023. na temelju javnih natječaja dano je u zakup sedam poslovnih prostora, dok je za 60 zakupnika produžen ugovor o zakupu poslovnog prostora na temelju navedene Odluke. Prihodi od najma stanova ostvareni su na temelju Odluke o davanju stanova u najam i prema Listi reda prvenstva za davanje stanova u najam. Koncem 2023. Grad ima u vlasništvu 97 stanova, od čega je u najmu 89 stanova na temelju ugovora iz prethodnih godina. U 2023. je zaključen jedan ugovor o najmu.

Prihodi od naknada za koncesije odnose se na naknade od koncesijskih odobrenja na pomorskom dobru u iznosu od 264.855,21 euro, naknada za uporabu pomorskog dobra u iznosu od 156.788,52 eura (zajednički prihodi) te prihode od koncesija za obavljanje dimnjačarske službe u iznosu od 21.836,22 eura. Grad je u prosincu 2022. donio Plan upravljanja pomorskim dobrom za 2023. Prema Evidenciji koncesijskih odobrenja za 2023. Grad je izdao 69 koncesijskih odobrenja o korištenju dijela pomorskog dobra za obavljanje ugostiteljske, trgovačke te komercijalno-rekreacijske djelatnosti.

Prihodi od naknade za ceste odnose se na prihode od korisničke naknade za prekomjernu upotrebu cesta kod izvođenja građevinskih radova na objektima. Ostvareni su na temelju Odluke Gradskog vijeća o upravljanju i zaštiti nerazvrstanih cesta na području Grada iz 2023. Navedenom Odlukom utvrđena je visina naknade u iznosu od 70,00 eura po prijevozu.

Korištenje nerazvrstane ceste odobrava se rješenjem koje ispostavlja Upravni odjel za komunalni sustav i zaštitu okoliša na osnovi pisanog zahtjeva pravne ili fizičke osobe te uz odgovarajuće instrumente osiguranja. Tijekom 2023. izdana su ukupno 73 rješenja za odobrenje prekomjerne uporabe ceste.

U okviru prihoda od imovine, prihodi od financijske imovine ostvareni su u iznosu od 126.206,68 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na prihode od kamata na oročene depozite u iznosu od 94.080,85 eura. Grad je tijekom 2023. (u siječnju, travnju, srpnju i listopadu) na temelju odluka gradonačelnika o oročavanju raspoloživih sredstava proračuna oročavao raspoloživa proračunska sredstva kod poslovne banke u ukupnom iznosu od 7.800.000,00 eura. Koncem godine su sredstva razročena i vraćena na žiroračun Grada.

Prihodi od upravnih i administrativnih pristojbi, pristojbi po posebnim propisima i naknada ostvareni su u iznosu od 3.705.700,50 eura, a vrijednosno značajniji su prihodi od komunalne naknade u iznosu od 2.550.757,74 eura, komunalnog doprinosa u iznosu od 687.469,36 eura te turističke pristojbe u iznosu od 344.202,12 eura.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga, prihodi od donacija te povrati po protestiranim jamstvima ostvareni su u iznosu od 292.353,21 euro, a vrijednosno značajniji odnose se na uplaćenu naknadu Hrvatskih voda za usluge naplate naknade za uređenje voda u iznosu od 72.689,29 eura, kapitalnu donaciju komunalnog društva za prijevoz putnika 10,0 % od cijene prijevoza za otplatu kredita za kupnju autobusa u iznosu od 67.635,70 eura te naplatu režijskih troškova korisnicima gradskih prostora u Kulturnom domu Zora u iznosu od 43.810,89 eura.

Kazne, upravne mjere i drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 169.153,67 eura, a vrijednosno značajniji prihodi odnose se na naplate kazni za pogrešno parkiranje vozila u iznosu od 138.890,03 eura.

Prihodi od prodaje nefinancijske imovine ostvareni u iznosu od 1.532.574,75 eura odnose se na prihode od prodaje zemljišta u iznosu od 1.528.087,62 eura i stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu od 4.487,13 eura. Prodaja zemljišta odnosi se na prodaju građevinskog zemljišta (19 zemljišnih čestica) za gospodarske namjene, za okućnice te razvrgnuće suvlasničke zajednice. Prodaja zemljišta obavljena je na temelju provedenih javnih natječaja i odluka Gradskog vijeća, a početne cijene utvrđene su na temelju procjena sudskog vještaka građevinske struke. Plaćanja su obavljena u skladu s ugovorima.

Primici od financijske imovine i zaduživanja ostvareni u iznosu od 1.000.608,46 eura odnose se na kredit odobren od Hrvatske banke za obnovu i razvitak, za energetske obnovu javne rasvjete. Grad je u prosincu 2022., na temelju Suglasnosti Ministarstva financija i Odluke Gradskog vijeća, s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije (zastupanog po Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak) zaključio ugovor o kreditu u iznosu od 8.000.000,00 kn (1.061.782,46 eura). Rok korištenja kredita je konac lipnja 2023., a kamatna stopa 0,5 % godišnje. Kredit se otplaćuje u 38 jednakih mjesečnih rata, od kojih prva dospijeva na naplatu koncem rujna 2024. Tijekom 2023. sredstva su povučena u iznosu od 1.000.608,46 eura. Grad je Ministarstvu financija dostavljao tromjesečna izvješća o zaduženjima, danim jamstvima te suglasnostima.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2023., ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 21.744.620,15 eura, što je 3.843.779,01 euro ili 21,5 % više u odnosu na prethodnu godinu.

Značajnije su povećani rashodi za nabavu nefinancijske imovine za 2.080.990,46 eura ili 103,9 % zbog većih ulaganja u komunalnu infrastrukturu (izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta i javnih površina te otkup zemljišta za uređenje centra Veprinca), materijalni rashodi za 1.416.084,00 eura ili 26,6 %, najvećim dijelom zbog većih rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja te rashodi za zaposlene za 260.766,02 eura ili 16,9 % zbog povećanja broja zaposlenih i osnovice za obračun plaće.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima i izdacima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi i izdaci

u eurima

Redni broj	Rashodi i izdaci	Ostvareno za 2022.	Ostvareno za 2023.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.540.360,69	1.801.126,71	116,9
2.	Materijalni rashodi	5.328.985,73	6.745.069,73	126,6
3.	Financijski rashodi	71.688,16	104.151,05	145,3
4.	Subvencije	967.973,81	932.937,18	96,4
5.	Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna	4.652.537,48	4.902.615,31	105,4
6.	Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade	824.811,08	990.385,90	120,1
7.	Ostali rashodi	2.137.139,64	1.823.271,53	85,3
8.	Rashodi za nabavu nefinancijske imovine	2.003.816,40	4.084.806,86	203,9
9.	Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova	373.528,15	360.255,88	96,4
Ukupni rashodi i izdaci		17.900.841,14	21.744.620,15	121,5
Ukupni prihodi i primici (veza Tablica broj 1)		22.846.421,99	22.545.126,37	98,7
Višak prihoda i primitaka		4.945.580,85	800.506,22	16,2

Vrijednosno značajniji udjel imaju materijalni rashodi u iznosu od 6.745.069,73 eura ili 31,0 %, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 4.902.615,31 euro ili 22,6 % te rashodi za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.084.806,86 eura ili 18,8 % ukupno ostvarenih rashoda i izdataka.

Rashodi za zaposlene ostvareni u iznosu od 1.801.126,71 euro odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.423.637,47 eura, doprinose na plaće u iznosu od 218.746,61 euro te druge rashode za zaposlene (božićnica, jubilarne nagrade, regres za godišnji odmor, otpremnine, dar djetetu te nagrade za rezultate rada) u iznosu od 158.742,63 eura. Rashodi za brutoplaće i doprinose u iznosu od 1.642.384,08 eura odnose se na plaće zaposlenika upravnih tijela Grada u iznosu od 1.565.286,59 eura te plaće dužnosnika (gradonačelnika i zamjenice) u iznosu od 77.097,49 eura. U okviru drugih rashoda za zaposlene ostvareni su rashodi za nagrade za rezultate rada u iznosu od 41.071,40 eura. U prosincu 2023. na temelju Kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u upravnim tijelima Grada, svim zaposlenicima isplaćen je jednokratni dodatak (nagrada za radne rezultate) u iznosu od 331,81 euro neto. Navedenim Kolektivnim ugovorom je utvrđeno da ako se tijekom godine proračunski prihodi iz kojih se financiraju materijalna prava zaposlenika ostvare iznad planiranih, isplatit će se jednokratni dodatak na plaću kao nagrada za radne rezultate. Također, na temelju utvrđenih kriterija iz Pravilnika o dodatku za uspješnost na radu (iz rujna 2010. i svibnja 2012.) pojedinim zaposlenicima (28 zaposlenika) je isplaćen dodatak za uspješnost na radu. Navedeni dodatak isplaćen je u postotku brutoplaće svakog pojedinog zaposlenika u iznosima od 200,00 eura do 600,00 eura neto.

Nadalje, pojedinim zaposlenicima (deset zaposlenika), na temelju Odluke o kriterijima i načinu provođenja ocjenjivanja službenika i namještenika iz veljače 2009., isplaćen je jednokratni dodatak na plaću za uspješnost na radu (stimulacija) jer su ocijenjeni ocjenom odličan. Navedeni dodatak iznosi 10,0 % plaće, a isplaćen je u iznosima od 183,99 eura do 305,09 eura bruto.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 6.745.069,73 eura odnose se na rashode za usluge u iznosu od 5.915.389,05 eura, rashode za materijal i energiju u iznosu od 363.666,26 eura (vrijednosno značajniji odnose se na utrošenu električnu energiju u iznosu od 271.363,52 eura), naknade troškova zaposlenima u iznosu od 59.451,48 eura (vrijednosno značajniji odnose se na naknade za prijevoz na posao i s posla u iznosu od 48.474,38 eura), naknade troškova osobama izvan radnog odnosa u iznosu od 1.726,31 euro te druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu od 404.836,63 eura (vrijednosno značajniji odnose se na naknade za rad predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i slično u iznosu od 58.660,32 eura, pristojbe i naknade u iznosu od 52.386,74 eura, manifestacije u iznosu od 44.548,30 eura, obilježavanje datuma u iznosu od 42.716,79 eura te reprezentaciju u iznosu od 34.126,27 eura).

Rashodi za usluge odnose se na usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 3.482.702,83 eura, komunalne usluge u iznosu od 933.314,39 eura, zakupnine i najamnine u iznosu od 472.143,68 eura (vrijednosno značajnije se odnose na troškove najma sportske dvorane u iznosu od 257.727,88 eura na temelju zaključenog ugovora o korištenju sportske dvorane), intelektualne i osobne usluge u iznosu od 428.782,34 eura (vrijednosno značajnije odnose se na izradu idejnih rješenja prostorno-planske dokumentacije u iznosu od 107.733,60 eura, geodetsko-katastarske usluge u iznosu od 90.360,25 eura te autorske honorare u iznosu od 29.932,95 eura), telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 186.335,47 eura, usluge promidžbe i informiranja u iznosu od 163.248,24 eura te druge usluge u iznosu od 248.862,10 eura (vrijednosno značajnije se odnose na organizaciju kulturnih i sportskih manifestacija u iznosu od 123.762,00 eura te uslugu naplate poreznih prihoda Poreznoj upravi u iznosu od 88.434,66 eura).

Prema Izvješću o izvršenju Programa održavanja komunalne infrastrukture, rashodi za održavanje komunalne infrastrukture ostvareni su u iznosu od 4.112.802,53 eura, a odnose se na održavanje javnih zelenih površina u iznosu od 1.229.077,34 eura, čišćenje javnih površina u iznosu od 758.507,81 euro, održavanje nerazvrstanih cesta u iznosu od 730.290,20 eura, javne rasvjete u iznosu od 451.199,13 eura, javnih površina na kojima nije dopušten promet motornim vozilima u iznosu od 439.230,21 euro, održavanje građevina, uređaja i predmeta javne namjene u iznosu od 260.663,15 eura, održavanje odvodnje oborinskih voda u iznosu od 146.281,08 eura, komunalne akcije mjesnih odbora u iznosu od 96.794,73 eura te održavanje groblja u iznosu od 758,88 eura,

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 104.151,05 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na kamate za primljeni dugoročni kredit u iznosu od 78.345,30 eura.

Subvencije su ostvarene u iznosu od 932.937,18 eura, a vrijednosno značajnije odnose se na subvencije trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu od 717.015,50 eura (društvu za javni prijevoz putnika u iznosu od 652.996,40 eura i komunalnom društvu za sanaciju deponija Osojnica u iznosu od 64.019,10 eura) te obrtnicima u iznosu od 147.053,05 eura (na temelju Programa poticanja zapošljavanja i poduzetništva te razvoja zaleđa u 2023.). Subvencija trgovačkom društvu za javni linijski prijevoz putnika u suvlasništvu Grada odnosi se na sufinanciranje javnog linijskog prijevoza putnika na temelju zaključenog ugovora.

Vrijednosno značajnije subvencije obrtnicima doznačene su na temelju zaključaka gradonačelnika i zaključenih ugovora nakon provedenog javnog poziva za podnošenje prijava za dodjelu potpora iz Programa poticanja zapošljavanja i poduzetništva te razvoja zaleđa u 2023. Kontrola namjenskog korištenja subvencija poljoprivrednicima i obrtnicima obavljena je na temelju dostavljene dokumentacije (računi, izvodi te fotografije nabavljene opreme).

Pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna ostvarene su u iznosu od 4.902.615,31 euro, a vrijednosno značajnije odnose se na prijenose proračunskim korisnicima Grada za financiranje redovne djelatnosti i kapitalna ulaganja u iznosu od 4.753.581,80 eura te tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna u iznosu od 117.740,26 eura. Vrijednosno značajnije tekuće pomoći proračunskim korisnicima drugih proračuna odnose se na doznaku sredstava Hrvatskom muzeju turizma u iznosu od 65.630,65 eura za sufinanciranje redovne, muzejsko-galerijske i izdavačke djelatnosti, Osnovnoj školi u Lovranu u iznosu od 20.547,53 eura za sufinanciranje produženog boravka, dodatnog programa, marende i prijevoza za učenike s područja Grada Opatije i Domu zdravlja Primorsko-goranske županije u iznosu od 14.931,33 eura za sufinanciranje turističke ambulante.

Naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade ostvarene su u iznosu od 990.385,90 eura. Vrijednosno značajnije odnose se na pomoći za umirovljenike u iznosu od 471.844,07 eura, stipendiranje učenika i studenata u iznosu od 152.968,88 eura, promicanje nataliteta u iznosu od 145.550,00 eura, troškove stanovanja u iznosu od 80.123,21 euro, nabavu udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola u iznosu od 59.249,54 eura te jednokratne novčane pomoći u iznosu od 29.082,32 eura. Naknade su isplaćivane na temelju Odluke o socijalnoj skrbi, socijalnog programa te zaključaka Socijalnog vijeća.

Ostali rashodi u iznosu od 1.823.271,53 eura odnose se na tekuće donacije u iznosu od 1.357.995,15 eura, kapitalne pomoći u iznosu od 297.549,98 eura, kapitalne donacije u iznosu od 157.761,91 euro te kazne, penale i naknade štete u iznosu od 9.964,49 eura. Vrijednosno značajnije tekuće donacije odnose se na doznačena sredstva sportskoj zajednici Grada za djelovanje sportskih udruga u iznosu od 506.872,33 eura, turističkim zajednicama koje djeluju na području Grada u iznosu od 204.062,00 eura, udrugama u kulturi u iznosu od 99.098,74 eura, Gradskom društvu Crvenog križa u iznosu od 92.722,50 eura, vatrogasnoj zajednici Grada i dobrovoljnom vatrogasnom društvu u iznosu od 54.550,00 eura te političkim strankama u iznosu od 44.894,60 eura. Kriteriji, mjerila i postupci za dodjelu i korištenje sredstava iz proračuna Grada udrugama utvrđeni su Pravilnikom o financiranju javnih potreba Grada iz listopada 2015. S korisnicima sredstava na temelju javnog poziva zaključeni su ugovori. Korisnici sredstava dostavili su godišnja izvješća o utrošku dodijeljenih sredstava. Izvješće o donacijama za 2023. objavljeno je na mrežnim stranicama Grada. Vrijednosno značajnije kapitalne pomoći doznačene su Županijskoj lučkoj upravi za sufinanciranje radova na lučkom području u iznosu od 102.639,52 eura, komunalnom društvu u vlasništvu Grada za otplatu kredita za kupnju zemljišta zbog preseljenja sjedišta društva u iznosu od 91.039,61 euro i komunalnom društvu u suvlasništvu Grada za prijevoz putnika za sufinanciranje nabave autobusa u iznosu od 67.635,70 eura. Vrijednosno značajnije kapitalne donacije odnose se na sufinanciranje obnove fasada i krovova iz Programa spomeničke rente za objekte smještene u zaštićenoj kulturnoj zoni u iznosu od 74.331,74 eura te donacije vatrogasnoj zajednici za kapitalna ulaganja u iznosu od 58.796,00 eura.

Rashodi za nabavu nefinancijske imovine ostvareni su u iznosu od 4.084.806,86 eura, a vrijednosno značajniji odnose se na radove na rekonstrukciji javne rasvjete u iznosu od 1.074.647,57 eura, uređenju sportsko-rekreacijskog centra Poljane u iznosu od 503.326,89 eura, kupnju građevinskog zemljišta u iznosu od 428.980,28 eura (vrijednosno značajniji odnose se na kupnju zemljišta na temelju odluka Gradskog vijeća za potrebe uređenja centra Veprinca u iznosu od 288.626,32 eura te za izgradnju komunalne infrastrukture u iznosu od 70.614,28 eura za koja su pribavljene procjene sudskog vještaka građevinske struke), radove na uređenju Ville Angioline u iznosu od 326.591,52 eura, uređenju šetnice u Voloskom u iznosu od 285.093,82 eura, izgradnji staze za bicikliste i skejtere (*pump track*) na Tošini u iznosu od 181.519,65 eura, nabavu opreme za održavanje i zaštitu u iznosu od 159.607,84 eura, izradu projektne dokumentacije u iznosu od 158.086,07 eura, radove na uređenju dječjeg igrališta Kosovo u iznosu od 82.916,41 euro, izgradnji vatrogasnog pristupa Vrh Ike u iznosu od 61.932,43 eura, sanaciji krovišta osnovne škole u Veprincu u iznosu od 56.945,93 eura, uređenju sportskog igrališta Tošina u iznosu od 53.131,85 eura, kamenorezačke radove u iznosu od 52.696,16 eura te ugradnju sadnog materijala na javnim površinama u iznosu od 34.891,32 eura. Za nabavu navedenih radova provedeni su propisani postupci nabave, zaključeni su ugovori, a za završena ulaganja sastavljeni su zapisnici o primopredaji.

Prema Izvješću o izvršenju Programa građenja objekata i uređaja komunalne infrastrukture za 2023. iz lipnja 2024., Program je ostvaren u iznosu od 2.226.877,23 eura, što je 2.413.048,77 eura ili 52,0 % manje od plana. Grad je ustrojio evidenciju komunalne infrastrukture.

Izdaci za financijsku imovinu i otplate zajmova ostvareni su u iznosu od 360.255,88 eura. Odnose se na otplatu glavnice dugoročnog kredita za izradu projektne dokumentacije te izgradnju i nabavu opreme za Kulturno turistički centar – Dom umjetnosti u Opatiji iz 2018.

Višak prihoda i primitaka nad rashodima i izdacima za 2023. iznosi 800.506,22 eura. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 8.080.889,65 eura (višak prihoda za 2022. u iznosu od 4.945.580,85 eura i preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu od 3.135.308,80 eura). Višak prihoda i primitaka koncem 2023. raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 8.881.395,87 eura. Prema Odluci o raspodjeli rezultata poslovanja za 2023., koju je donijelo Gradsko vijeće u srpnju 2024., višak prihoda raspoređen je u cijelosti u 2024., a vrijednosno značajniji rashodi odnose se na izgradnju objekata komunalne strukture u iznosu od 2.603.651,04 eura, održavanje komunalne infrastrukture u iznosu od 1.684.807,26 eura, kapitalna ulaganja u imovinu u iznosu od 801.502,72 eura, obnovu fasada i krovova u iznosu od 423.712,84 eura, javne potrebe u kulturi, sportu, školstvu i socijalnoj i zdravstvenoj zaštiti u iznosu od 421.985,26 eura, redovni program ureda za lokalni politički sustav i upravljanje imovinom u iznosu od 405.800,00 eura, održavanje prostora Grada u iznosu od 378.142,65 eura, otplatu kredita u iznosu od 320.000,00 eura, javnu upravu i administraciju u iznosu od 115.954,00 eura te pripremu razvojnih projekata Grada u iznosu od 97.351,00 euro.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 135.561.557,91 euro.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2023.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora
početkom i koncem 2023.

u eurima

Redni broj	Opis	1. siječnja	31. prosinca	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	84.430.112,05	85.974.717,81	101,8
1.1.	Prirodna bogatstva (zemljište)	22.430.938,11	22.610.387,34	100,8
1.2.	Građevinski objekti	60.069.326,13	60.494.482,12	100,7
1.3.	Postrojenja i oprema	704.911,25	684.453,12	97,1
1.4.	Prijevozna sredstva	16.799,74	12.685,52	75,5
1.5.	Nefinancijska imovina u pripremi	565.788,84	1.497.062,22	264,6
1.6.	Druga nefinancijska imovina	642.347,98	675.647,49	105,2
2.	Financijska imovina	48.497.165,81	49.586.840,10	102,2
2.1.	Novčana sredstva	9.278.965,93	10.514.255,39	113,3
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i ostalo	134.046,37	82.870,59	61,8
2.3.	Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici	37.496.190,79	37.619.033,89	100,3
2.4.	Potraživanja za prihode poslovanja	1.542.995,39	1.330.292,11	86,2
2.5.	Potraživanja od prodaje nefinancijske imovine	44.967,33	35.213,12	78,3
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda	0,00	5.175,00	-
	Ukupno imovina	132.927.277,86	135.561.557,91	102,0
3.	Obveze	5.444.741,87	6.603.929,29	121,3
3.1.	Obveze za rashode poslovanja	1.826.287,55	2.202.543,93	120,6
3.2.	Obveze za nabavu nefinancijske imovine	144.235,81	290.639,29	201,5
3.3.	Obveze za kredite i zajmove	3.422.430,82	4.062.783,40	118,7
3.4.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihod budućeg razdoblja	51.787,69	47.962,67	92,6
4.	Vlastiti izvori	127.482.535,99	128.957.628,62	101,2
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	132.927.277,86	135.561.557,91	102,0
	Izvanbilančni zapisi	12.925.263,30	14.444.662,28	111,8

Koncem 2023. nefinancijska imovina iskazana je u vrijednosti od 85.974.717,81 euro i u odnosu na stanje iskazano početkom godine veća je za 1.544.605,76 eura ili 1,8 %. Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 60.494.482,12 eura i prirodna bogatstva (građevinska zemljišta) u vrijednosti od 22.610.387,34 eura. Tijekom 2023. u poslovne knjige evidentirano je kupljeno te naknadno uknjiženo zemljište u iznosu od 1.287.229,14 eura. Također, tijekom 2023. iz poslovnih knjiga iskniženo je prodano zemljište u iznosu od 1.107.779,91 euro.

U okviru građevinskih objekata vrijednosno značajniji odnose se na poslovne objekte u iznosu od 32.981.602,92 eura, stanove u vlasništvu Grada u iznosu od 6.753.690,68 eura, ceste u iznosu od 6.176.763,87 eura, sportsko-rekreacijske objekte i terene u iznosu od 3.311.603,69 eura, poslovne prostore u iznosu od 3.125.376,03 eura, objekte oborinske odvodnje u iznosu od 1.825.483,38 eura te javnu rasvjetu u iznosu od 1.606.446,63 eura.

Vrijednosno značajnija nefinancijska imovina u pripremi odnosi se na ulaganja u Villu Angiolinu (u kojoj je smješten Hrvatski muzej turizma) u iznosu od 892.965,11 eura i sportsko-rekreacijski centar Poljane u iznosu od 569.268,65 eura.

Grad je u ožujku 2022. donio Strategiju upravljanja i raspolaganja nekretninama za razdoblje 2022. – 2028., koja sadrži ciljeve, mjere, vizije i smjernice za osiguranje učinkovitog, djelotvornog i transparentnog upravljanja i raspolaganja imovinom Grada. Godišnji plan upravljanja imovinom u vlasništvu Grada za 2023. nije donesen, dok je za 2024. donesen.

Financijska imovina koncem 2023. iskazana je u iznosu od 49.586.840,10 eura, a vrijednosno značajnija odnosi se na dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u iznosu od 37.619.033,89 eura, novac na računu kod poslovne banke u iznosu od 10.514.255,39 eura te potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.330.292,11 eura.

Vrijednosni papiri, dionice i udjeli u glavnici odnose se na udjele u: trgovačkom društvu za savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem u iznosu od 17.846.519,34 eura, trgovačkom društvu za izgradnju i upravljanje nekretninama i parkiralištima u iznosu od 8.135.460,00 eura, trgovačkom društvu za vodoopskrbu i odvodnju u iznosu od 8.093.622,67 eura, trgovačkom društvu za čišćenje javnih površina, odvoz i zbrinjavanje otpada, pogrebne usluge, građevinske radove, održavanje javne rasvjete te zimsku službu u iznosu od 963.833,04 eura, trgovačkom društvu za usluge u zračnom prometu u iznosu od 765.561,62 eura, trgovačkom društvu za uređenje i njegu zelenih površina i uzgoj cvijeća u iznosu od 482.885,39 eura, trgovačkom društvu za gradnju, upravljanje i gospodarsko korištenje žičare u iznosu od 42.471,30 eura te trgovačkom društvu za prijevoz putnika u iznosu od 13.272,28 eura. Nadalje, odnose se i na potraživanja za uplaćeni, a neupisani kapital u trgovačkom društvu za obavljanje komunalne djelatnosti u iznosu od 1.219.664,66 eura te za uređenje i održavanje parkova u iznosu od 55.743,59 eura.

Trgovačkom društvu za čišćenje javnih površina, odvoz i zbrinjavanje otpada, pogrebne usluge, građevinske radove, održavanje javne rasvjete te zimsku službu doznačena su sredstva za otplatu kredita za kupnju zemljišta te trgovačkom društvu za uređenje i njegu zelenih površina i uzgoj cvijeća za otplatu kredita za kupnju nekretnine radi realizacije projekta Amerikanski vrtovi. Grad je s navedenim društvima ugovorio da se za uplaćena sredstva Grada na ime povrata glavnice, povećaju poslovni udjeli Grada u društvima. S obzirom na to da su krediti koje otplaćuju trgovačka društva dugoročni, Grad uplaćene godišnje iznose evidentira u svojim poslovnim knjigama kao uplaćeni, a neupisani kapital. Upis promjena kod Trgovačkog suda izvršit će se po konačnoj otplati kredita.

Koncem 2023. ukupna potraživanja nakon ispravka vrijednosti iznose 1.446.978,91 euro i odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.330.292,11 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 35.213,12 eura te druga potraživanja (refundacija bolovanja, potraživanja od proračunskih korisnika za povrat u proračun) u iznosu od 81.473,68 eura. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 1.981.433,47 eura.

Ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti koncem 2023. iznose 3.428.412,38 eura, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 3.311.606,13 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 35.332,57 eura te druga potraživanja u iznosu od 81.473,68 eura. Prema obveznim analitičkim podacima iz Bilance dospjela su potraživanja u iznosu od 3.113.501,84 eura (za prihode poslovanja u iznosu od 3.026.742,36 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 5.285,80 eura te druga potraživanja u iznosu od 81.473,68 eura), a nedospjela u iznosu od 314.910,54 eura.

Potraživanja starosti do jedne godine iznose 969.901,79 eura, od jedne do tri godine 458.598,40 eura te preko tri godine 1.685.001,65 eura. Do vremena obavljanja revizije (rujan 2024.) naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 620.187,81 euro.

Koncem 2023. obveze su iskazane u iznosu od 6.603.929,29 eura i u odnosu na početak godine veće su za 1.159.187,42 eura ili 21,3 %, najvećim dijelom zbog povećanja obveza za financijske rashode, obveza za kredite i zajmove te za nabavu dugotrajne imovine. Koncem 2023. dospjele obveze iznosile su 911,84 eura i podmirene su u 2024. Obveze za kredite i zajmove iznose 4.062.783,40 eura i odnose se na otplatu glavnice dugoročnog kredita za izradu projektne dokumentacije te izgradnju i nabavu opreme za Kulturno turistički centar – Dom umjetnosti u Opatiji iz 2018. u iznosu od 3.062.174,94 eura i za kredit kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak za modernizaciju javne rasvjete u iznosu od 1.000.608,46 eura.

Grad je 2018. s poslovnom bankom zaključio ugovor o dugoročnom kreditu za refinanciranje prethodno zaključenog kredita (za izradu projektne dokumentacije te izgradnju i nabavu opreme za Kulturno turistički centar – Dom umjetnosti u Opatiji) u iznosu ostatka duga najviše do 5.035.222,62 eura u protuvrijednosti u kunama po srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan korištenja kredita u 55 tromjesečnih obroka (13 godina i osam mjeseci – najkasnije do 31. prosinca 2031.). Prva rata je dospjela na naplatu 30. lipnja 2018. U lipnju 2020. zaključen je Dodatak ugovoru prema kojem ugovorne strane mijenjaju rok vraćanja kredita do 20. lipnja 2032.

Grad je u prosincu 2022. zaključio s Ministarstvom regionalnoga razvoja i fondova Europske unije zastupanim po Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak ugovor o kreditu u iznosu od 8.000.000,00 kn za energetska obnovu javne rasvjete. Rok korištenja kredita je konac lipnja 2023., koji je i datum prijenosa kredita u otplatu, a kamatna stopa 0,5 % godišnje. Kredit se otplaćuje u 38 jednakih mjesečnih rata, od kojih prva dospijeva na naplatu koncem rujna 2024. Tijekom 2023. povučena su sredstva u iznosu od 1.000.608,46 eura.

Koncem 2023. u financijskim izvještajima su iskazani izvanbilančni zapisi u iznosu od 14.444.662,28 eura i u odnosu na stanje početkom godine veći su za 1.519.398,98 eura ili 11,8 %. U okviru izvanbilančnih zapisa evidentirana su dana jamstva u iznosu od 6.181.204,27 eura, instrumenti osiguranja plaćanja u iznosu od 5.405.602,83 eura, sudski sporovi u iznosu od 2.852.077,35 eura te tuđa imovina dobivena na korištenje u iznosu od 5.777,83 eura. Dana jamstva u iznosu od 6.181.204,27 eura odnose se na jamstvo po odobrenom dugoročnom kreditu za izgradnju Kulturno turističkog centra Gervais u iznosu od 4.953.518,35 eura iz 2018., obveze po danom jamstvu na zaduženje kod Hrvatske banke za obnovu i razvitak za rekonstrukciju javne rasvjete u iznosu od 1.061.782,47 eura iz 2022. te na bjanko-zadužnice po natječajima za koje je Grad dobio namjenska sredstva za provođenje programa u iznosu od 165.903,45 eura.

Grad je u 2023. dao dvije suglasnosti za zaduživanje komunalnog trgovačkog društva, i to: za nabavu kamiona za otpad u iznosu od 413.781,28 eura i terenskog vozila u iznosu od 249.571,60 eura na temelju zaključenih ugovora o financijskom *leasingu*. Koncem 2023. stanje navedenih suglasnosti iznosilo je 523.139,00 eura (navedene suglasnosti nisu evidentirane u izvanbilančnim zapisima).

Projekti financirani u 2023.

Grad je nositelj projekta Opatijski kutak za inkluziju. Cilj projekta je stvaranje uvjeta za inkluziju osoba s invaliditetom, odnosno njihova socijalna integracija. Navedenim projektom je financirana adaptacija prostora za organizaciju poludnevnog boravka, angažiranje pomoćnog stručnog osoblja te provedba specijaliziranih umjetničkih i sportsko-rekreativnih programa za tridesetak sudionika. Projekt je započeo 2021. Ukupna vrijednost projekta je 341.000,45 eura, od čega iz sredstava Europske unije u iznosu od 249.624,95 eura, nacionalni dio u iznosu od 44.051,46 eura te iz drugih izvora u iznosu od 47.324,04 eura. Partner na projektu bila je Udruga osoba s invaliditetom grada Opatije. Ukupno je utrošeno 312.834,61 euro, od čega u 2023. u iznosu od 33.437,49 eura. Projekt je završen u veljači 2023.

Javna nabava

Plan nabave za 2023., Izmjene i dopune Plana nabave za 2023. te Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma objavljeni su u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske i na mrežnim stranicama Grada. Također, na mrežnim stranicama Grada objavljen je popis dva gospodarska subjekta s kojima je Grad u sukobu interesa. Isto tako, objavljene su i Upute o provedbi postupaka jednostavne nabave.

Grad je u siječnju 2023. donio Plan nabave za 2023. u iznosu od 1.540.546,00 eura, od čega se na javnu nabavu odnosi 811.252,00 eura, a na jednostavnu nabavu 729.294,00 eura. Tijekom 2023. doneseno je jedanaest izmjena i dopuna Plana nabave. Posljednjim izmjenama i dopunama (iz prosinca 2023.) planirano je 120 postupaka nabave u iznosu od 6.355.281,00 euro, od čega se na postupke javne nabave odnosi 3.544.110,95 eura, a na jednostavnu nabavu 2.811.170,05 eura.

Prema podacima iz Statističkog izvješća o javnoj nabavi, ukupna vrijednost nabave iznosila je 5.241.435,09 eura bez poreza na dodanu vrijednost (dalje u tekstu: PDV), od čega je na temelju otvorenih postupaka javne nabave u 2023. zaključeno jedanaest ugovora u vrijednosti od 3.237.114,09 eura (četiri ugovora u vrijednosti od 1.793.733,39 eura odnose se na robe, tri ugovora u vrijednosti od 1.217.777,78 eura na radove te četiri ugovora u vrijednosti od 225.602,92 eura na usluge). Nabava roba i usluga procijenjene vrijednosti do 26.540,00 eura i radova do 66.360,00 eura (jednostavna nabava) iznosi 2.004.321,00 euro bez PDV-a (od čega se na nabavu usluga odnosi 970.227,14 eura, radova 823.859,86 eura te roba 210.234,00 eura).

Registar ugovora o javnoj nabavi se vodi i objavljen je na mrežnim stranicama Grada i u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske. Sadrži sve podatke propisane odredbom članka 28. Zakona o javnoj nabavi, a podaci se ažuriraju svakih šest mjeseci.

Provođenje postupaka jednostavne nabave uređeno je Uputom o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga iz prosinca 2022. te Izmjenom navedene Upute iz veljače 2023., dok je u svibnju 2023. donesena nova Uputa o provedbi postupaka jednostavne nabave. Spomenutom Uputom uređeni su postupci, pravila i uvjeti za nabavu robe i usluga procijenjene vrijednosti manje od 26.540,00 eura odnosno za nabavu radova procijenjene vrijednosti manje od 66.360,00 eura.

Prikupljanje ponuda provodi se za nabavu robe, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a jednaka ili veća od 10.000,00 eura, poziv na dostavu ponude upućuje se prema najmanje tri gospodarska subjekta u pravilu elektroničkom poštom, a može se objaviti na mrežnim stranicama Grada ili u Elektroničkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske u slučaju da se procijeni da bi takav način nabave bio učinkovitiji. Izravno ugovaranje može se provoditi za nabavu robe, radova i usluga čija je procijenjena vrijednost bez PDV-a manja od 10.000,00 eura, a provodi se na način da se poziv na dostavu ponude šalje gospodarskom subjektu elektroničkom poštom. Grad vodi evidenciju narudžbenica prema kojoj je tijekom 2023. za nabavu roba, radova i usluga izdano ukupno 947 narudžbenica u iznosu od 961.904,99 eura bez PDV-a.

Revizijom je obuhvaćeno 13 postupaka nabave ukupne vrijednosti od 3.445.107,13 eura bez PDV-a (vrijednosno značajniji su rekonstrukcija javne rasvjete, uređenje sportsko-rekreacijskog centra Poljane, uređenje Ville Angioline, uređenje šetnice u Voloskom, izgradnja staze za bicikliste i skejtere (*pump track*) na Tošini, uređenje dječjeg igrališta, izgradnja vatrogasnog pristupa Vrh Ike, sanacija krovišta osnovne škole u Veprincu te uređenje sportskog igrališta Tošina), od čega je pet postupaka javne nabave u iznosu od 3.043.785,13 eura i osam postupaka jednostavne nabave u iznosu od 401.322,00 eura. Postupci javne nabave provedeni su u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi (Narodne novine 120/16 i 114/22), a postupci jednostavne nabave prema Uputama o provedbi postupaka jednostavne nabave.

III. REVIZIJA ZA 2023.

Postupci revizije provedeni su od 12. veljače 2024. do 11. lipnja 2025.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošlih revizija
- provjeriti druge aktivnosti u vezi s poslovanjem Grada.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o proračunu, članci 131. – 140. (Narodne novine 144/21)
2. Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 124/14, 115/15, 87/16, 3/18, 126/19 i 108/20)
3. Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu (Narodne novine 37/22)
4. Uputa o obavljanju popisa imovine i obveza (Ministarstvo financija, prosinac 2015.)
5. Uputa o priznavanju, mjerenju i evidentiranju imovine u vlasništvu Republike Hrvatske (Ministarstvo financija, siječanj 2018.).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o proračunu
2. Zakon o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 127/17, 138/20, 151/22 i 114/23)
3. Zakon o fiskalnoj odgovornosti
4. Zakon o lokalnim porezima (Narodne novine 115/16, 101/17, 114/22 i 114/23)
5. Zakon o plaćama u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 28/10 i 10/23)
6. Zakon o javnoj nabavi
7. Zakon o službenicima i namještenicima u lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine 86/08, 61/11, 4/18 i 112/19)
8. Zakon o komunalnom gospodarstvu, članci 69. i 73. (Narodne novine 68/18, 110/18 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 32/20)
9. Zakon o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora (Narodne novine 125/11, 64/15 i 112/18)

10. Zakon o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske (Narodne novine 123/17 i 151/22)
11. Zakon o elektroničkim medijima (Narodne novine 111/21 i 114/22)
12. Zakon o procjeni vrijednosti nekretnina, članak 12. (Narodne novine 78/15)
13. Zakon o pravu na pristup informacijama, članci 10. i 11. (Narodne novine 25/13, 85/15 i 69/22)
14. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna (Narodne novine 24/13, 102/17, 1/20 i 147/20)
15. Pravilnik o polugodišnjem i godišnjem izvještaju o izvršenju proračuna i financijskog plana (Narodne novine 85/23)
16. Pravilnik o proračunskim klasifikacijama (Narodne novine 26/10, 120/13 i 1/20)
17. Pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru
18. Pravilnik o unutarnjoj reviziji u javnom sektoru
19. Pravilnik o planu nabave, registru ugovora, prethodnom savjetovanju i analizi tržišta u javnoj nabavi (Narodne novine 101/17, 144/20 i 30/23)
20. Uredba o načinu financiranja decentraliziranih funkcija te izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2023. godinu
21. Uredba o kriterijima, mjerilima i postupcima financiranja i ugovaranja programa i projekata od interesa za opće dobro koje provode udruge (Narodne novine 26/15 i 37/21)
22. Kolektivni ugovor za službenike i namještenike u upravnim tijelima Grada Opatije (studenj 2019., travanj 2020., siječanj i srpanj 2023.)
23. Statut – pročišćeni tekst (travanj 2018., veljača 2020. i 2021.)
24. Uputa o provedbi postupaka jednostavne nabave robe, radova i usluga (prosinac 2022. i veljača 2023.)
25. Uputa o provedbi postupaka jednostavne nabave (svibanj 2023.)
26. Uputa o provođenju mjera naplate gradskih prihoda (prosinac 2015.).

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Grada. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz proračuna, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Grada. Provjerena je dokumentacija u vezi s područjima revizije: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze, vlastiti izvori i javna nabava te su dane osnovne činjenice o provedbi programa i projekata financiranih u 2023. Obavljeni su razgovori sa zaposlenicima Grada i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s pojedinim poslovnim događajima. Provjerena je provedba naloga i preporuka iz prošle revizije koja je obavljena za 2012.

Nalaz za 2023.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje i izvršenje proračuna, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi i primici, rashodi i izdaci, imovina, obveze i vlastiti izvori, projekti financirani u 2023. te javna nabava.

Obavljenom revizijom za 2023. utvrđene su nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje i financijske izvještaje, potraživanja, rashode te raspolaganje imovinom.

1. Računovodstveno poslovanje i financijski izvještaji

1.1. Grad je obavezan voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema propisima o proračunskom računovodstvu. Nepravilnosti su utvrđene kod evidentiranja poslovnih događaja.

Koncem 2023. u glavnoj knjizi su evidentirana i u financijskim izvještajima iskazana potraživanja (nakon ispravka vrijednosti) u iznosu od 1.446.978,91 euro. Na pojedinim računima potraživanja (vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja za komunalnu naknadu i doprinos te gradske poreze) evidentirane su preplate potraživanja od pojedinih kupaca (najvećim dijelom jer je evidentirana naplata, a da prethodno nisu evidentirana potraživanja odnosno zaduženja kupaca) u iznosu od 82.026,17 eura. Zbog navedenog, koncem 2023. su u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima ukupna potraživanja i obračunani prihodi poslovanja (imovina i vlastiti izvori) manje evidentirani i iskazani za 82.026,17 eura.

Odredbama članaka 3. i 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji, između ostalog, na općeprihvaćenim načelima točnosti, istinitosti i pouzdanosti, a proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 158/23) stupio je na snagu 30. prosinca 2023., a u knjigovodstvenim evidencijama u primjeni je od siječnja 2025., dok je Pravilnik o izmjenama i dopunama navedenog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu (Narodne novine 154/24) stupio na snagu 31. prosinca 2024. (dalje u tekstu: novi Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu). Prema odredbama članaka 3. i 8. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu proračunsko računovodstvo temelji se na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti, a knjigovodstvene evidencije u proračunskom računovodstvu osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka te stanja imovine i obveza i vlastitih izvora.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati točne podatke o potraživanjima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Poslovne knjige, u dijelu koji se odnosi na evidentiranje zemljišta, ne osiguravaju potpune ni točne podatke o nefinancijskoj imovini. Koncem 2023. nefinancijska imovina evidentirana je u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u vrijednosti od 85.974.717,81 euro, a vrijednosno značajnija odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 60.494.482,12 eura i zemljište u vrijednosti od 22.610.387,34 eura.

Područje Grada obuhvaća 13 katastarskih općina (Volosko, Pobri, Opatija, Bregi-dio, Veprinac, Ičići, Ika-Oprić, Poljane, Oprič-dio, Lovran-dio, Vranja-dio, Puharska i Vasanska). Za pet katastarskih općina ugovorena je i provedena nova katastarska izmjera (Volosko, Opatija, Pobri, Ika-Oprić i Ičići) te je Državna geodetska uprava u razdoblju od 2014. do 2023. donijela odluke o stavljanju u službenu uporabu katastarskog operata katastra nekretnina (ukupne katastarske evidencije) za četiri katastarske općine (Opatija, Pobri, Ika-Oprić i Ičići), dok je za katastarsku općinu Volosko odluka donesena u prosincu 2024., a istovremeno je Općinski sud u Rijeci otvorio obnovljene zemljišne knjige za navedenih pet katastarskih općina.

U glavnoj knjizi i analitičkoj knjigovodstvenoj evidenciji dugotrajne imovine, koncem 2023. evidentirana je 181 zemljišna čestica, a sve se odnose na zemljišne čestice za koje su uneseni podaci prema staroj katastarskoj izmjeri i starim zemljišnim knjigama. Zemljišne čestice za koje je proveden postupak nove katastarske izmjere i obnove zemljišnih knjiga evidentirane su u Registru nekretnina koji je ustrojen koncem 2024. Registar nekretnina sadrži podatke o zemljišnim česticama formiranim u postupku novih katastarskih izmjera i obnove zemljišnih knjiga te podatke o zemljišnim česticama na područjima onih katastarskih općina za koje nije proveden postupak novih katastarskih izmjera i obnove zemljišnih knjiga (ukupno 1 114 zemljišnih čestica). Registar nekretnina sadrži popis nekretnina, broj i površinu katastarske čestice, naziv katastarske općine te vlasništvo na nekretnini, ali ne sadrži podatke o vrijednosti svake pojedine nekretnine. Do ustrojavanja Registra nekretnina, Grad je podatke o nekretninama u vlasništvu te podatke o zemljišnim česticama prema novim katastarskim izmjerama i obnovljenim zemljišnim knjigama (ukupno pet katastarskih općina) vodio u više internih radnih tablica. Prema obrazloženju odgovorne osobe, zbog provedbe postupka nove katastarske izmjere, podaci o imovini u poslovnim knjigama nisu usklađeni s Registrom nekretnina te će se nakon provedene izmjere provesti evidentiranje u poslovnim knjigama. Interne radne tablice, kao ni Registar nekretnina nisu programski povezani s knjigovodstvenim podacima, zbog čega podaci navedeni u internim radnim tablicama odnosno u Registru nekretnina nisu usporedivi s podacima iz poslovnih knjiga. Promjene na nekretninama provedene u zemljišnim knjigama i u katastru nisu unesene u analitičke knjigovodstvene evidencije dugotrajne imovine i glavnu knjigu, zbog čega je otežana usporedba podataka iz zemljišnih knjiga s podacima iz poslovnih knjiga. Grad nema podataka o procijenjenoj vrijednosti navedenog zemljišta.

Također, u 2023., na temelju ugovora, prodana su zemljišta koja nisu bila evidentirana u poslovnim knjigama, već je pri prodaji u glavnoj knjizi evidentirana vrijednost zemljišta u iznosu od 669.203,40 eura i istovremeno isknjižena. Isto tako, na temelju tri ugovora iz 2023. zaključena u iznosu od 111.503,89 eura prodano je zemljište koje nije bilo evidentirano u poslovnim knjigama, a postupak evidentiranja uknjiženja i isknjiženja nije proveden.

Grad je bio u obvezi nakon završetka katastarskih izmjera i obnove zemljišnih knjiga po pojedinoj katastarskoj općini, evidentirati zemljišta u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima kako bi podaci o imovini bili međusobno usklađeni s internim radnim tablicama koje je Grad vodio do ustrojavanja Registra nekretnina odnosno s Registrom nekretnina koji je ustrojen koncem 2024.

Odredbama članaka 4. i 18. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu koji je bio na snazi do 30. prosinca 2023., propisano je da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu, između ostalog, osigurati podatke o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora, a imovina se početno iskazuje po trošku nabave (nabavne vrijednosti) odnosno po procijenjenoj vrijednosti. Prema odredbama članaka 8. i 111. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, knjigovodstvene evidencije u proračunskom računovodstvu osiguravaju podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka te stanja imovine i obveza i vlastitih izvora, a rashodi i obveze za nabavu dugotrajne nefinancijske imovine priznaju se u trenutku nabave u visini nabavne vrijednosti. Nadalje, odredbama članka 3. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, propisano je da je osnovna svrha financijskih izvještaja dati informacije o financijskom položaju i uspješnosti ispunjenja postavljenih ciljeva (poslovanja) proračuna, proračunskih i izvanproračunskih korisnika.

Državni ured za reviziju nalaže poduzeti aktivnosti radi utvrđivanja nefinancijske imovine koja nije evidentirana u poslovnim knjigama te ju evidentirati u poslovnim knjigama i iskazati u financijskim izvještajima kako bi podaci o vrijednosti imovine u financijskim izvještajima bili točno iskazani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu te Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Nadalje, preporučuje Registar nekretnina programski povezati s poslovnim knjigama te kontinuirano međusobno usklađivati podatke iz poslovnih knjiga s podacima iz Registra nekretnina.

Nadalje, Grad u poslovnim knjigama nije evidentirao prodaju zemljišta na obročnu otplatu u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nakon zaključivanja ugovora o prodaji zemljišta na obročnu otplatu evidentirana su potraživanja prema kupcima za prodana zemljišta (skupina računa 17) i obračunani prihodi od prodaje imovine (skupina računa 97), dok istovremeno prodana zemljišta nisu isknjižena iz poslovnih knjiga s računa nefinancijske imovine (skupina računa 01). Na navedeni način u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima imovina je evidentirana i iskazana dva puta (kao nefinancijska i financijska imovina). Primjerice, za zemljište koje je prodano na temelju ugovora iz ožujka 2021. u iznosu od 21.713,45 eura, ugovorena je mjesečna obročna otplata kupoprodajne cijene u iznosu od 10.856,73 eura do veljače 2024. Grad nije 2021. isknjižio prodano zemljište iz poslovnih knjiga, već je istovremeno evidentirao potraživanja prema kupcu za prodano zemljište. Koncem 2023. zemljište je evidentirano u poslovnim knjigama na skupini računa nefinancijske imovine u iznosu od 21.501,09 eura, dok su istovremeno evidentirana i iskazana potraživanja u iznosu od 2.207,01 euro (ostatak nakon otplate). Također, zemljišta prodana 2020. i 2021. na obročnu otplatu na temelju četiri ugovora isknjižena su u 2023. u iznosu od 59.327,11 eura, a ne u trenutku kada su prodana.

Prema kupoprodajnim ugovorima, Grad kupcima dozvoljava upis uknjižbe prava vlasništva, nakon uplaćenog cjelokupnog iznosa.

Prema obrazloženju, praksa je da Grad zemljišta isknjižava iz poslovnih knjiga nakon što kupac isplati cjelokupni kupoprodajni iznos zemljišta, a ne pri zaključivanju kupoprodajnog ugovora.

Odredbama članka 74. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prodaja nefinancijske imovine evidentira se odobrenjem odgovarajućeg računa obračunatih prihoda od prodaje nefinancijske imovine (skupina računa 97) i zaduženjem odgovarajućeg računa potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (skupina računa 17). Istovremeno se odobrava račun prodane nefinancijske imovine (razred 0) i zadužuje odgovarajući račun izvora vlasništva (skupina 91). Kada kupac plati kupljenu imovinu zadužuje se račun novčanih sredstava i odobrava račun potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (skupina računa 17), istovremeno se zadužuje račun obračunatih prihoda (skupina računa 97) i odobrava odgovarajući račun prihoda od prodaje nefinancijske imovine (razred 7). Prema odredbama članka 191. novog Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu na jednak način je propisano evidentiranje prodaje nefinancijske imovine.

Iz navedenog proizlazi da je Grad u obvezi nakon prodaje, zemljište isknjižiti iz poslovnih knjiga s računa nefinancijske imovine i evidentirati potraživanja za prodano zemljište.

Državni ured za reviziju nalaže evidentirati prodaju zemljišta u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Prihodi od zakupa poslovnih prostora ostvareni su u iznosu od 1.366.578,70 eura. Grad pojedinim zakupcima umanjuje ugovorene zakupnine na temelju odredbe članka 52.a Odluke o davanju u zakup i kupoprodaji suvlasničkog dijela poslovnog prostora iz srpnja 2019. (pročišćeni tekst), kojom je propisano da se zakupcima poslovnih prostora koji su obveznici poreza na dohodak ili dobit, a nisu upisani u registar obveznika poreza na dodanu vrijednost, odobrava popust ugovorene zakupnine od 20,0 % pod uvjetom da su podmirili sve dospjele obveze prema Gradu za mjesec koji prethodi mjesecu za koji se odobrava popust.

Tijekom 2023. bila su 44 zakupnika kojima je Grad na ispostavljenim računima umanjivao iznos ugovorene zakupnine za popust od 20,0 %. U 2023. ukupan popust iznosio je 29.313,43 eura. U poslovnim knjigama Grad je evidentirao potraživanja za prihode poslovanja (skupina računa 16) i obračunate prihode poslovanja (skupina računa 96) u umanjenim iznosima (netoiznosima) te u navedenim iznosima priznavao prihode. Iznosi oslobođenja od plaćanja nisu evidentirani putem podskupine računa promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza (podskupina 915). Također, Grad u obrazloženju uz Godišnji izvještaj o izvršenju Proračunu za 2023. nije dao informacije o zakupcima i visini iznosa oslobođenja od plaćanja zakupnina.

S obzirom na to da se za iznos odobrenih popusta radi o manjku prihoda za Grad, a koji nije iskazan kroz rashode poslovanja, Grad je trebao u poslovnim knjigama evidentirati potraživanja prema zakupcima i obračunate prihode poslovanja u brutoiznosima (iznosu bez oslobođenja). Za iznos oslobođenja od plaćanja trebao je umanjiti obračunati prihod poslovanja i potraživanje uz istovremeno zaduženje i odobrenje računa podskupine promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza (podskupina 915) te ostvarene prihode od zakupnina evidentirati u iznosu umanjenom za iznos oslobođenja odnosno netoiznosu.

Državni ured za reviziju preporučuje popuste koji se odobravaju kod ugovorenih zakupnina, evidentirati u poslovnim knjigama putem podskupine računa promjene u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, a u obrazloženju uz godišnji izvještaj o izvršenju proračunu, dati informacije o oslobođenjima od plaćanja zakupnina u cilju poštivanja načela transparentnosti koji podrazumijeva objavljivanje podataka i informacija o poslovanju.

- 1.2. *Grad je prihvatio naloge i preporuke Državnog ureda za reviziju u vezi s evidentiranim preplatama na potraživanjima od kupaca za koja prethodno nisu evidentirana zaduženja, u vezi sa zemljištem koje nije bilo evidentirano i iskazano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, u vezi s evidentiranjem zemljišta prodanog na obročnu otplatu te u vezi s popustima koji se odobravaju kod ugovorenih zakupnina i navodi da će učiniti sve potrebne aktivnosti da se navedeni nalozi i preporuke provedu u najkraćem mogućem razdoblju. U vezi s preporukom da se Registar nekretnina programski poveže s poslovnim knjigama navodi da navedeno nije bilo moguće u 2023. jer je Registar nekretnina ustrojen koncem 2024.*

2. Potraživanja

- 2.1. Koncem 2023. ukupna potraživanja (nakon ispravka vrijednosti) iznose 1.446.978,91 euro i odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 1.330.292,11 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 35.213,12 eura te druga potraživanja u iznosu od 81.473,68 eura (refundacija bolovanja, potraživanja od proračunskih korisnika za povrat u proračun). Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 1.981.433,47 eura.

Ukupna potraživanja prije ispravka vrijednosti koncem 2023. iznose 3.428.412,38 eura, a odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu od 3.311.606,13 eura, od prodaje nefinancijske imovine u iznosu od 35.332,57 eura te druga potraživanja u iznosu od 81.473,68 eura. Koncem godine dospelja potraživanja iznose 3.113.501,84 eura, a vrijednosno značajnija odnose se na potraživanja za porez na promet nekretninama u iznosu od 1.413.705,10 eura (mjere naplate obavlja Porezna uprava), potraživanja od komunalne naknade u iznosu od 574.709,56 eura, komunalnog doprinosa u iznosu od 346.659,31 euro, zakupa poslovnih prostora u iznosu od 255.844,22 eura, gradske poreze u iznosu od 129.814,16 eura te naknade za ceste u iznosu od 89.929,52 eura. Potraživanja starosti do jedne godine iznose 969.901,79 eura, od jedne do tri godine 458.598,40 eura te preko tri godine 1.685.001,65 eura.

Na zahtjev Državnog ureda za reviziju sastavljen je pregled potraživanja po vrsti prihoda, dospelosti te poduzetim mjerama naplate sa stanjem na 31. prosinca 2023. Prema navedenom pregledu, do konca 2023. tužbe i ovrhe poduzete su za potraživanja u iznosu od 774.858,76 eura, potraživanja u iznosu od 81.213,46 eura prijavljena su u stečajnu masu, za potraživanja u iznosu od 67.439,92 eura odobreno je obročno plaćanje, a predstečajne nagodbe iznose 8.338,23 eura, što ukupno iznosi 931.850,37 eura. Nadalje, sumnjiva i sporna potraživanja iznose 340.323,22 eura. Za potraživanja za prihode od poreza na korištenje javnih površina, prihode od zakupa poslovnog prostora, stanova, naknada za zadržavanje nezakonito izgrađene zgrade u prostoru (legalizacije), vodne naknade, komunalne naknade te za prihode od prodaje zemljišta i stanova u iznosu od 147.545,37 eura upućivane su opomene.

Do rujna 2024. naplaćena su dospjela potraživanja u iznosu od 620.187,81 euro.

U prosincu 2015. donesena je Uputa o provođenju mjera naplate gradskih prihoda, kojom je uređen način i postupak provođenja mjera naplate dospjelih proračunskih prihoda. Prema navedenoj Uputi, analiza dospjelih potraživanja provodi se minimalno dva puta godišnje. Dužnici (pravne osobe) čija dugovanja nisu starija od šest mjeseci te dužnici (fizičke osobe) čija dugovanja nisu starija od tri mjeseca kontaktiraju se telefonski, a pisane opomene se šalju kvartalno. Postupak ovrhe pokreće se donošenjem rješenja o ovrsi za dužnike koji nakon telefonske ili pisane opomene nisu podmirili dugovanje. Grad je provodio analizu dospjelih potraživanja na način da je analizirao saldo liste s danom dospijeća 31. svibnja i 20. listopada 2023. nakon čega je slao opomene poslovnim subjektima. Nakon opomena, za potraživanja koja su ostala nenaplaćena pokretao je ovrhe. Fizičkim osobama koje imaju dugovanje se s uplatnicama šalju i obavijesti o stanju duga.

Također, Grad je 2021. donio Katalog procesa u okviru kojeg je donesen Proces naplate prihoda u kojem su propisane aktivnosti: praćenje evidencije o izvršenim uplatama najmanje jednom mjesečno, slanje opomena dužnicima koji nisu na vrijeme podmirili svoje obveze, provođenje mjera naplate (izdavanje rješenja o prisilnoj naplati) za dužnike koji niti nakon opomene nisu podmirili dugovanja, rješavanje prigovora, žalbi i ostalih podnesaka stranaka, zatvaranje spisa nakon izvršenih uplata te dostava podataka nadležnom odjelu za provedbu drugih mjera naplate u slučaju da provedene mjere nisu dale rezultate. Grad je u skladu s donesenim procesom naplate prihoda jednom mjesečno, obavljao uvid u stanje naplaćenih potraživanja te ovisno o stanju nenaplaćenih potraživanja poduzimao mjere naplate (pozive na plaćanje telefonskim putem, e-mailom, slanje opomena i ovrha).

S obzirom na to da su dospjela potraživanja i dalje vrijednosno značajna, potrebno je posvetiti pozornost dospelosti potraživanja kako bi se izbjegla njihova zastara i poduzimati mjere naplate dospjelih potraživanja. Prema odredbama članka 51. Zakona o proračunu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave odgovorne su za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju preporučuje radi poboljšanja naplate i nadalje poduzimati sve raspoložive mjere za potpunu i pravodobnu naplatu potraživanja (prihoda) u skladu s Uputom o provođenju mjera naplate gradskih prihoda i Procesom naplate prihoda.

2.2. *U vezi s naplatom potraživanja, Grad je prihvatio preporuku Državnog ureda za reviziju i navodi da će sve potrebne aktivnosti provesti u najkraćem mogućem razdoblju.*

3. Rashodi

3.1. Ukupni rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu od 21.744.620,15 eura, a vrijednosno značajniji se odnose na materijalne rashode u iznosu od 6.745.069,73 eura, pomoći dane u inozemstvo i unutar općeg proračuna u iznosu od 4.902.615,31 euro te rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu od 4.084.806,86 eura. Propusti su utvrđeni kod rashoda za zaposlene i programa građenja komunalne infrastrukture.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 1.801.126,71 euro, a odnose se na rashode za brutoplaće u iznosu od 1.423.637,47 eura, doprinose na plaće u iznosu od 218.746,61 euro te druge rashode za zaposlene u iznosu od 158.742,63 eura. U okviru drugih rashoda za zaposlene ostvareni su rashodi za nagrade za rezultate rada (nagrade za rezultate rada i uspješnost na radu) u iznosu od 41.071,40 eura. Grad je 2010. i 2012. donio Pravilnik o dodatku za uspješnost na radu u kojem su utvrđeni kriteriji za utvrđivanje natprosječnih rezultata rada zaposlenika Grada te način isplate dodatka za uspješnost na radu. Utvrđeni kriteriji su između ostalog: inicijativnost i kreativnost koja je doprinijela boljoj organizaciji rada i/ili racionalizaciji poslovanja, uspješno i pravodobno rješavanje iznimno kompleksnog predmeta ili druge radne zadaće koja je od velikog značaja za djelovanje Grada, uspješno i pravodobno obavljanje privremeno povećanog opsega posla, uspješno i pravodobno rješavanje predmeta u opsegu koji za najmanje 20,0 % nadmašuje prosječni broj riješenih usporedivih predmeta po zaposleniku, obavljanje poslova odsutnog službenika i namještenika uz redovito obavljanje vlastitog posla u neprekinutom razdoblju od najmanje 30 dana, sudjelovanje u radu projektnog tima koji je postigao uspješne rezultate uz redovito obavljanje vlastitog posla te drugo iznimno postignuće. Prema navedenom Pravilniku, dodatak za uspješnost isplaćuje se u postotku brutoplaće pojedinog zaposlenika u rasponu od 10,0 % do 100,0 % ili u apsolutnom iznosu.

U 2023. je pojedinim zaposlenicima (28 zaposlenika) na temelju rješenja isplaćen dodatak za uspješnost na radu u iznosima od 200,00 eura do 600,00 eura neto za uspješno i pravodobno obavljanje povećanog obujma posla (primjerice: razrez novih obveznika poreza na kuće za odmor, izdavanje ovrha, zamjena odsutnog zaposlenika te provođenje inicijative i prijedloga o promjeni područja mjesnih odbora na području Grada). Iznose dodatka za uspješnost za zaposlenike određuju pročelnici odjela, a za pročelnike gradonačelnik. Navedenim Pravilnikom nisu utvrđeni mjerljivi kriteriji, odnosno vrijednost i značaj svakog kriterija na temelju kojih će se odrediti postotak uvećanja brutoplaće pojedinog zaposlenika na temelju kojih će se vrednovati rezultati rada i visina nagrade za ostvarene rezultate rada.

Državni ured za reviziju preporučuje unutarnjim aktom utvrditi mjerljive kriterije na temelju kojih će se isplaćivati dodatak za uspješnost na radu, čime bi se osigurala opravdanost, transparentnost i učinkovitost njihove dodjele.

– Program građenja komunalne infrastrukture

Za 2023. donesen je Program građenja komunalne infrastrukture (dalje u tekstu: Program građenja) te dvije izmjene Programa građenja. Drugim izmjenama Programa građenja iz studenoga 2023. planirana su sredstva za građenje komunalne infrastrukture u ukupnom iznosu od 4.639.926,00 eura, što je 900.461,00 eura ili 30,0 % manje u odnosu na prve izmjene Programa građenja.

Prema Izvješću o izvršenju Programa građenja iz lipnja 2024., Program građenja ostvaren je u iznosu od 2.226.877,23 eura, što je 2.413.048,77 eura ili 52,0 % manje od plana, dok je istovremeno uz ostale izvore financiranja spomenutog Programa, ostalo neutrošenih namjenskih sredstava od komunalnog doprinosa za 2023. u iznosu od 1.429.748,97 eura. Od ukupno 33 projekta planirana navedenim Programom, do konca 2023. u cijelosti je dovršeno 17 projekata.

Znatno manje od planiranih ostvareni su rashodi za izgradnju nerazvrstanih cesta za 1.375.846,17 eura ili 94,2 % uglavnom zbog kašnjenja u izdavanju lokacijskih dozvola, za izgradnju javnih parkirališta i garaža za 559.765,65 eura ili 91,0 % jer su u tijeku pregled i ovjera parcelacijskog elaborata, za uređenje javnih zelenih površina za 295.566,10 eura ili 41,6 % jer se dio radova nastavlja u sljedećoj godini (izvođenje radova na dječjem igralištu). S obzirom na to da su za ostvarenje Programa građenja bila osigurana sredstva za njegovo financiranje, trebalo je pravovremeno poduzeti aktivnosti na pripremi i ugovaranju radova kako bi se planirani radovi u Programu građenja ostvarili, a sve u cilju poštivanja načela komunalnog gospodarstva i to, između ostalog, načela zaštite javnog interesa.

Državni ured za reviziju preporučuje pravodobno poduzimati aktivnosti kako bi se ostvarili radovi planirani Programom građenja komunalne infrastrukture i za koje su osigurana sredstva financiranja, a sve u cilju poštivanja načela zaštite javnog interesa.

- 3.2. *Grad je prihvatio preporuke u vezi s utvrđivanjem mjerljivih kriterija na temelju kojih će se isplaćivati dodatak za uspješnost na radu i ostvarivanjem radova planiranih Programom gradnje komunalne infrastrukture te navodi da će sve potrebne aktivnosti provesti u najkraćem mogućem razdoblju.*

4. Raspolaganje imovinom

- 4.1. Prema podacima iz Balance na dan 31. prosinca 2023., ukupna vrijednost imovine iskazana je u iznosu od 135.561.557,91 euro. Vrijednosno značajniji odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti od 60.494.482,12 eura (vrijednosno značajniji odnose se na poslovne objekte u iznosu od 32.981.602,92 eura, stanove u iznosu od 6.753.690,68 eura, ceste u iznosu od 6.176.763,87 eura, sportsko-rekreacijske objekte i terene u iznosu od 3.311.603,69 eura, poslovne prostore u iznosu od 3.125.376,03 eura, objekte oborinske odvodnje u iznosu od 1.825.483,38 eura te javnu rasvjetu u iznosu od 1.606.446,63 eura) i građevinska zemljišta u vrijednosti od 22.610.387,34 eura.

U ožujku 2022. donesena je Strategija upravljanja i raspolaganja imovinom u vlasništvu Grada za razdoblje 2022. – 2028., koja sadrži ciljeve, mjere, viziju i smjernice za osiguranje učinkovitog, djelotvornog i transparentnog upravljanja i raspolaganja imovinom. Plan upravljanja imovinom u vlasništvu Grada za 2023. nije donesen, već je u lipnju 2024. donesen Plan upravljanja imovinom za 2024. Navedenim Planom utvrđeni su kratkoročni ciljevi i smjernice upravljanja i raspolaganja nekretninama i mjere u svrhu provedbe Strategije, kao i način izvještavanja o upravljanju i raspolaganju nekretninama, odnosno ostvarenja navedene Strategije i godišnjeg plana upravljanja. Godišnji plan upravljanja za 2024. je usklađen s navedenom Strategijom.

U okviru prihoda od prodaje nefinancijske imovine, vrijednosno značajniji se odnose na prihode od prodaje zemljišta (19 zemljišnih čestica) u iznosu od 1.528.087,62 eura na temelju zaključenih ugovora iz 2023. Prodaja zemljišta obavljena je na temelju provedenih javnih natječaja, a početna cijena utvrđena je na temelju procjene sudskog vještaka građevinske struke. Procjembeni elaborati su izrađeni u 2022. i 2023. Plaćanja su obavljena u skladu s ugovorima.

Grad nije pribavio mišljenje Procjeniteljskog povjerenstva Županije za zemljišta koja su bila ponuđena na prodaju. Nadalje, u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine evidentirani su rashodi za kupnju građevinskog zemljišta u iznosu od 288.626,32 eura za potrebe uređenja centra Veprinca na temelju Odluke Gradskog vijeća. Sudski vještak građevinske struke je izradio procjembeni elaborat. Grad također nije pribavio mišljenje Procjeniteljskog povjerenstva Županije za zemljište koje se planira nabaviti.

Odredbom članka 12. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina propisano je, između ostalog, da procjeniteljsko povjerenstvo pri županiji, Gradu Zagrebu odnosno velikom gradu daje mišljenje o usklađenosti izrađenih procjembenih elaborata s odredbama navedenog Zakona na zahtjev jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svoje potrebe. Odredbama članka 67. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi, propisano je da sve pokretne i nepokretne stvari te imovinska prava koja pripadaju jedinici lokalne, odnosno (područne) regionalne samouprave čine njezinu imovinu. Jedinica lokalne, odnosno (područne) regionalne samouprave mora upravljati, koristiti se i raspolagati svojom imovinom pažnjom dobrog gospodara. Prema mišljenju Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske iz veljače 2018., jedinice lokalne samouprave i pravne osobe kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave dužni su dostaviti izrađene procjembene elaborate nadležnim procjeniteljskim povjerenstvima na mišljenje o njihovoj usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina.

Državni ured za reviziju preporučuje pri prodaji i kupnji imovine dostaviti procjembene elaborate na temelju kojih su određene početne cijene zemljišta nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, odnosno na ocjenu usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina u cilju korištenja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada na transparentan način odnosno pažnjom dobrog gospodara.

- 4.2. *U vezi s preporukom da se pri prodaji ili kupnji imovine, procjembeni elaborati šalju nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, Grad navodi da mišljenje Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske nije obvezujuće jer nije objavljeno na propisan način (u Narodnim novinama) i da nije sukladno važećim propisima. Nadalje, navodi da čak i kada bi mišljenje Visokog procjeniteljskog povjerenstva Republike Hrvatske bilo obvezujuće i u skladu s važećim propisima, sadržaj preporuke kao takav ne bi imao smisla budući da zaključenju ugovora prethodi Odluka o raspolaganju, pa bi logičnije bilo da se elaborati šalju povjerenstvu prije donošenja odluke o raspolaganju, a ne prije zaključenja ugovora. Nadalje, navodi da je odredbom članka 12., stavka 1. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina, propisano da je procjeniteljsko povjerenstvo dužno dati mišljenje o usklađenosti izrađenih procjembenih elaborata s odredbama navedenog Zakona na zahtjev jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave za svoje potrebe, a stavkom 2. istog članka navedeno je da su stručni prijedlozi i mišljenja povjerenstva obvezujući za upravna tijela, županije, Grada Zagreba odnosno velikog grada. Također, navodi da je osim spomenutog Zakona i odredbom članka 22., stavka 4. Zakona o upravljanju nekretninama i pokretninama u vlasništvu Republike Hrvatske propisano da su nadležna tijela dužna ishoditi mišljenje o usklađenosti procjembenih elaborata i to županije, gradovi sjedišta županija i veliki gradovi putem procjeniteljskih povjerenstava osnovanih prema posebnom zakonu kojim se uređuje procjena vrijednosti nekretnina.*

Navodi da odredba članka 12., stavka 1. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina uređuje obvezu povjerenstva da daje mišljenje po zahtjevu, a ne obvezu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave da obvezno traži mišljenje. Grad navodi da nema obvezu tražiti mišljenje Procjeniteljskog povjerenstva za svaki izrađeni elaborat, već ima pravo i mogućnost u slučaju svojih potreba podnijeti Povjerenstvu zahtjev za mišljenje, a Povjerenstvo je dužno izdati mišljenje. Također, navodi da su svi angažirani ovlašteni sudski procjenitelji kod izrade procjene, osim poštivanja važećih propisa dužni prikupiti podatke o vrijednosti nekretnina upravo od nadležnog Povjerenstva. Isto tako navodi da postojeće županijsko Povjerenstvo nije u mogućnosti u razumnom roku dati svoja stajališta i mišljenja, procjene se dugo čekaju (i do godinu i pol) te bi se odluka o raspolaganju nekretninama mogla donijeti i ugovor zaključiti najranije za dvije godine od planiranog stjecanja odnosno otuđenja. Navedeno bi predstavljalo problem jer su prihodi od prodaje imovine planirani kao izvori za financiranje kapitalnih projekata. Zbog navedenog bi Grad mogao biti izložen riziku nerealnog planiranja, neostvarivanja planiranih prihoda te riziku da se pojedine kapitalne investicije ne mogu realizirati.

- 4.3. Državni ured za reviziju ostaje pri danoj preporuci da se pri prodaji i kupnji imovine, procjembeni elaborati na temelju kojih su određene početne cijene zemljišta dostave nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje, odnosno na ocjenu usklađenosti s odredbama Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina. Visoko procjeniteljsko povjerenstvo u veljači 2018. na temelju tumačenja odredbe članka 12., stavka 1., alineje 3. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina zauzelo je mišljenje da jedinice lokalne samouprave i pravne osobe (kojima su osnivači jedinice lokalne samouprave) moraju dostaviti izrađene procjembene elaborate nadležnim procjeniteljskim povjerenstvima na mišljenje o njihovoj usklađenosti sa Zakonom. Navedeno mišljenje objavljeno je na stranicama Ministarstva graditeljstva i prostornog uređenja, odnosno dostupno je svim procjeniteljskim povjerenstvima i čelnicima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Nadalje, odredbom članka 19., stavka 8. Zakona o procjeni vrijednosti nekretnina, propisano je, između ostalog, da su stručni prijedlozi i mišljenja visokog procjeniteljskog povjerenstva obvezujući za procjeniteljska povjerenstva u provedbi Zakona, što vrijedi i za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Slijedom navedenog, potrebno je da Grad, prije zaključivanja ugovora o prodaji i nabavi imovine dostavi procjembene elaborate nadležnom procjeniteljskom povjerenstvu na mišljenje odnosno na ocjenu njihove usklađenosti s odredbama Zakona, a sve u cilju korištenja i raspolaganja nekretninama u vlasništvu Grada na transparentan način odnosno pažnjom dobrog gospodara.